

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15
సంపుటము ౧౫

ఛెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ జూలై నెల 25-వ తేది సోమవారము

శ్రీ ప్రభవనామనంతర ఆపాదమాన బహుళ ద్వాదశి.

No. 98

సంచిక ౯౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారితో కలకలము
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
కాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లపోగొట్టును, జ్వరముల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ప్రేమికోట్ల, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

ఇండియా ప్రభుత్వము వారి

నూటికి నాలుగువడ్డి ఋణపత్రములు 1934-37

రూ 94-8-0 చొప్పున ఇష్యు చేయబడును. 1934 సంవత్సరము మొదలు 1937 సంవత్సరము లోపుగ ఈ ఋణ మొత్తము నూరు రూపాయలు వాపసు చేయబడును.

1927 సంవత్సరపు నూటికి ఆరువడ్డి చొప్పున 5 సంవత్సరముల కాలపరిమితిపై ఇష్యు చేయబడిన ఋణపత్రములు, 1928 సంవత్సరపు 5% వడ్డి ఋణపత్రములును ఇచ్చి ఈనూతన ఋణపత్రములను తీసికొనవచ్చును. ఈ రెండు రకముల పాత ఋణపత్రములకు బదులుగా సమాన మగు శెలగల కొత్త ఋణపత్రములు ఇవ్వబడును. అంతేకాక మొదటి రకపుపత్రములకు రూ 6-4-0 రెండవ రకపుపత్రములకు రూ 12-0-0 రొక్కముగ బోనసు ఇవ్వబడును. ఈ ప్రాతఋణపత్రములకు 1927 సం॥ జూలై 31 వ తేదివరకు 6 లేక 5% చొప్పున వడ్డి ఇవ్వబడును. 1927 సం॥ జూలై నెల 18 వ తేదినుండి 1927, 1928 సంవత్సరముల ఋణపత్రములు చెల్లించి నూతన ఋణపత్రములను గైకొనవచ్చును. 1927 సంవత్సరము జూలై 20 వ తేది నుండి రొక్కము చెల్లించి ఈ నూతన ఋణపత్రములు తీసికొనవచ్చును.

దాదాపు 24 కోట్ల రూపాయల ఋణపత్రములు విక్రయ మగునంతవరకు 1927 సం॥ ఋణపత్రములు రొక్కము అంగీకరింపబడుచుండును.

1928 సంవత్సరపు ఋణపత్రములు ఎట్టి నియమము వాద్దు లేక ఎంత మొత్తమైనను సరే 1927 సంవత్సరము జూలై 30-వ తేదివరకు అంగీకరింపబడును.

ఈ ఋణపత్రములను కొనదలచినవారు, ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియావారి హెడ్ ఆఫీసునకు గాని, ఏ బ్రాంచి ఆఫీసునకు గాని, కలకత్తాయందలి కరెన్సీ కంట్రోలరు వారి కార్యాలయమునకు గాని, బొంబాయి, ఢిల్లీ నగరములందలి కరెన్సీ డిప్యూటీ కంట్రోలరులకు గాని, మద్రాసు, బర్మాయందలి అకౌంట్ డెంటు జనరలులకు గాని, లేక ప్రభుత్వపు జిల్లా ట్రెజరీవారికైనను దరఖాస్తు పంపుకొనవచ్చును. ఇందుకు సంబంధించిన పూర్తి వివరములు 1927 సంవత్సరము జూలై 5 వ తేదిన ఇండియా ప్రభుత్వపు అధికశాఖవారి నెం యఫ్. 12.

(X) యఫ్/27 ప్రకటనయందు ఇవ్వబడినవి. ఈ ప్రకటన ప్రతులు పైన పేర్కొనబడిన అన్ని కార్యాలయములందును దొరకును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(25-7-27)

పుల్ల దినుసులు

జములు పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కా 22 X 22 మంగిపూర్లు (బి)	8-10-0
సరాసరికము	7-10-0
కారిక 22 X 22 "మోటారు పెకిలు" (బి) రు	8-2-0
సరాసరికము (20 X 20) రు	7-2-0
కారికములు 22 X 22 వేరుకములు (బి) రు	8-8-0
సరాసరికములు రు	7-8-0
తెలుపు ముల్లు 1708 (సెట్) రు 12-0. గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-1-0; 1702 రు 10-8-0 ఎఫ్. ఎఫ్. 78, 8-2-0 ఇ. సి. 78 రు 8-7-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 8-0; 7663 రు 7-12, 78078 రు 7-14; జి. 78 రు 6-14-0.	

తెలుపు పర్మింగ్స్— H. K. 62 రు 17-0-0; C. 40000 రు 21-12; బి. బి. బి. రు 16-4-0.

టియోక్సు 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-0;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-2-0 చలువ (కొంగ) రు 6-14-0; చలువ ("ఎనిటిక్స్") రు 6-0-0; చలువ (నాగకన్యక) 6-2-0 చలువ (గుప్తి) రు చలువ (గ్రెడ్జెండా) రు 6-6-0; పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-4; పడక (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 6-14-0; పచ్చపాము రు 7-10;

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) నత్తరము రు 10-0-0 60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—అడకరైర రు 15-8, నెమలి రు 15-12; "డంబుల్ క్సు" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-0; కలసము (ఎర్ర) రు 9-12; రుదుకారము రు 8-4-0; శబ్దిబండి—రు 8-4-0 ఎడ్లు గడియారము రు 8-0-0; పెన్సిల్ రు 8-0-0.

60 నెంబరు జపాన్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేత రు 16-8 లోహములు "బాగువరలు"—

ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 287 (కృషియర్) రు 284; రాగిరేకు రు 250.

సిమెంట్ పీచా వెల:

గిల్డ్ పీచా ("చెయ్యి") రు 11-4; జర్మన్ "నెవ" రు 10-0-0 జర్మన్ "తేడి" రు 9-8-0.

చక్కెర మూటయొక్క ధర—

జావా "రెడ్" రు 20-2-0. జూలై రు 29-4-0.

వేరుసెనగనూనె

"ఇంగ్లీషు బాకపరలు"— గానుగ రు 120, "రెవ" రు 113.

ఆముదము

(ఫుల్ డెలివరీ) రు 105.

పదునువేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రిన్" రు 0-15-6; 1-0-6	
" (8½ టు 9) " " రు 0-15-0 టు 0-15-9	
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-6	
" (8½ టు 9) డెంగురూర్లు రు 1-0-6 టు 1-1-0	
" (7 టు 7½) " రు 1-1-0 టు 1-1-6	
" (తేలిక) " రు 1-2-6 టు 1-3-8	
" (8 టు 8½) డెజవాడ్లు రు 1-0-0 టు 1-0-6	
" (6½ టు 7) " రు 1-0-9 టు 1-1-3	
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 1-1-0 టు 1-1-6	
" (6½ టు 6¾) " రు 1- -6 టు 1-1-9	
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-9 టు 1-1-0	
" (6 టు 6½) " రు 1-1-0 టు 1-1-3	
గజతోలు రు 0-10-6 టు 0-11-3	
గజమాడతోలు రు 0-14-9 టు 0-15-6	
అవుమాడతోలు రు 1-13-0 టు 1-15-3	
పదునువేసిన మొకడి రు 2-7-0 టు 2-12-0	
పదునువేసిన గొర్రెడి రు 2-6-0 టు 2-14-0	

రిజర్వు బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయము

తిరిగి నెలవ్యక్తిమిటీలో చర్చకు

దెచ్చు ప్రయత్నములు

ప్రజాపక్షసభ్యులు రాయబారములను

నిరాకరించుట

కలకత్తా, జూలై 22:—రిజర్వు బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయమును గురించి నిన్న నెలవ్యక్తిమిటీవా రామోదించిన మాలవ్యా గారి నూచనల నెటులైనను తిరిగి చర్చకు పెట్టి ప్రభుత్వము వారి కంగీకారము గురైన గాఢములకు కొంతమంది సభ్యులు ఊపిరి తిప్పుకొన వుండ ప్రయత్నములు గావించుచుండిరి. పరిపాలకవర్గమునందు ఎన్నుకొనబడు భారతీయసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ నుండ వలెను. కాననసభలకు ప్రాతినిధ్యముండవలెను అను నీరెండు ప్రధానసిద్ధాంతములను తాము వదులుకొనజాలమని ప్రజాపక్ష సభ్యులు గట్టిగ పట్టుబట్టుచుండిరి. మాలవ్యాగారి స్క్రీమునందు వలె కేంద్రకాననసభలచే ముగ్గురు సభ్యులు రాష్ట్రీయకాననసభ లచే మొత్తము ఆరుగురు సభ్యులుగా తేకుండ కేంద్ర కాననసభ వారికి మాత్రము ఇరుగురు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుమాట్లా నొస గు వరకుమీద ప్రభుత్వసభ్యులు రాయబారములు జరుపు చుండిరి. ఎన్నుకొనబడు భారతీయసభ్యు లధికసంఖ్యాకులుగ నుండునట్లు ఏర్పడు నూచనను అనుకూలముగ విచారించెద మని యు.కాననసభలకు ప్రాతినిధ్యమొసగు విషయమున ప్రజాపక్ష మువారు తమపట్టును వదలవలసిన దనియు ప్రభుత్వసభ్యులు రాయబారములు జరుపుచున్నటుల చేయించుననిది. కానన సభల ప్రాతినిధ్యము తొలగించివిషయము ప్రభుత్వమువారి రెంథ పట్టుదలతో నున్నారో, ప్రాతినిధ్యము నొసగు విషయమున తాముగూడ అంత పట్టుదలగ నున్నామని ప్రజాపక్షమువారు ప్రత్యుత్తరమొసగిరి. (అ. వె.)

ఫీలికగలుగ జేయుటకు ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 23:—నిన్నటిదినమున, రిజర్వు బ్యాంకు పరిపాలకవర్గ నిర్ణయనూచనల చర్చసమయమున మాలవ్యా గారి నూచనల కనుకూలముగ వోటుచేసిన 13 రులో సర్ ముఖమోహనదాస్ రాంజీగారు రిజర్వు బ్యాంకు వాటా దారుల బ్యాంకు గ నుం డ వ లె న ని భావించు వారిలో నొకరు. ప్రభుత్వ బ్యాంకుగ నుండు వారికిష్టములేదు. తన వ్యక్తి ఆభిప్రాయ మావిధముగ నున్నను, పరిపాలకవర్గ మునం దందరకు ప్రాతినిధ్యమొసగుటకు మాలవ్యాగారి ప్రజా లికయే యు త్తమమైనదని పీఠభిప్రాయపడి, దానిని బలపరచు టకు బొంబయిలో వాగ్దానమొనర్చిరి. మిగిలిన 12గురు సభ్యు లును, పరస్పరము సంప్రదించుకొని, మొదటినుండియు ఏకము గా పనిచేయుచుండిరి. మాలవ్యాగారి స్క్రీములో ముఖ్యవిష యములం జేవిధమున మార్పుచేసినను తామోమోదించిన సర్ ముఖ మోహనదాసు రాంజీగారు మొదటనే తేలిపిరి.

సర్ జేసీబి.బ్లాక్టెట్టుగా రివిషయమున బొంబయియందు మొదటినుండియు ప్రభుత్వమువారికి, ప్రతికూల పక్షమువారికి ముఖ్యవిషయములందు ఏకాభిప్రాయము గురుగుబాటదని నుడు వుచునే యుండిరి. కలకత్తాయందు నెలవ్యక్తిమిటీవారు సమావేశ మైనపుడు సర్ జేసీబి.బ్లాక్టెట్టుగారు, సభ్యులతో నిదివరకు కంటే ఎక్కువ కలిసిమెలసి ఆన్వీక్ష్యముగ మెలరచుండెను. కాని మాలవ్యాగారి నూచనలను తా మేమాత్రమున అంగీకరిం పమని బ్లాక్టెట్టుగారు స్పష్టముగ దెచ్చుచునే యుండిరి. మంగ శ్వరము రాత్రి చాలవరకు అధికాశేతర సభ్యులు సర్ జేసీబి. బ్లాక్టెట్టుగారితో సంప్రదించుచుండిరి. కాని బ్లాక్టెట్టుగారు మాత్రము తమపట్టు నేమాత్రమున సడంపలేదు. అంతియగా, ప్రజాపక్షమునం దెటులైన చీలికకలుగజేసి, తాను వారికంటే ఎధికసంఖ్యాకభలమును సాధించుటకు బ్లాక్టెట్టుగారు సకల ప్ర యత్నములకు గాఢమునందుండిరి. అందుచే ప్రజాపక్షమువారు మంగశ్వరము రాత్రి మాలవ్యాగారి బహుమందు సమావేశమై సంప్రదించుకొని బ్లాక్టెట్టుగారి భేదోపాయమున కవకాశములేకుండువిధమున తమ ప్రజాళికను సంస్కరించు కొని బలపరచుకొనిరి. ప్రజాప్రాతినిధ్యదాయకములగు నియోజక వర్గములచే నెన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రాతినిధు లధికసంఖ్యాకు లుగిరి పరిపాలకవర్గము నేర్పరచుటకుచాలవిధముల ప్రయత్నించిరి. తానీ ప్రజాసామాన్యనియోజకవర్గములవిషయమున ఏకాభిప్రాయము నుదఱకపోయెను. అందుచే కొ.ఆపకేటిపు సామెటిలను భారతవర్తకసంఘములను కాననసభలను నియోజకవర్గముగ శిర్పరచినవో, ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ వ్యక్తీకరింపబడునని యెంచి ఆవిధముగ తీర్మానించిరి.

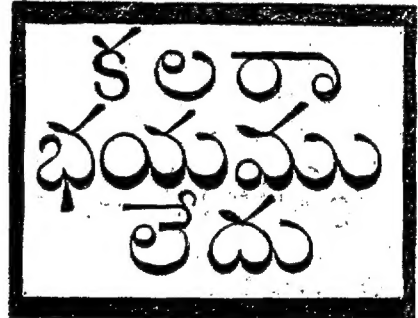
యము నుదఱకపోయెను. అందుచే కొ.ఆపకేటిపు సామెటిలను భారతవర్తకసంఘములను కాననసభలను నియోజకవర్గముగ శిర్పరచినవో, ప్రజాభిప్రాయము బాగుగ వ్యక్తీకరింపబడునని యెంచి ఆవిధముగ తీర్మానించిరి.

బుగవారము పరిపాలకవర్గ నిర్ణయమునుగురించి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు కార్యక్రమము చాలచాకచక్యముగ నేర్పరువ బడెను. మొదటినుండియు ప్రతివిషయమునందును ప్రభుత్వసభ్యులును ప్రజాపక్షమువారును తమ బలాబలములపట్టిచూచుట కనువుగ నేర్పరుపబడెను. బ్యాంకు డిప్యూటీ గవర్నరు భారతీ యుడుగనుండవలెనను ప్రతిపాదనయందు ప్రజాపక్షము విజయ ముండుటతోడనే, బ్లాక్టెట్టుగారికి తన ప రా ష్ట్రీయము నిశ్చయమని చెలిసెను. తరువాత ఒక దానితరువాత నొకటి గా చాల ముఖ్యవిషయములందు ప్రజాపక్షము విజయముండెను.

బుగవారము సాయంత్రము నెలవ్యక్తిమిటీవా రాదినము నకు చర్చను విరమించి వెల్లినతరువాత ఇరుపక్షములవారునుడిసి రి తిరుగకుండ కాన్వాన్ చేసుకొవగిరి మరునాడుదయము 11 గంటలకు నెలవ్యక్తిమిటీవారు తిరిగి సమావేశమగువరకును గూడ కాన్వాసింగు జరుగుచు నేయుండెను. కమిటీవారుసమావేశమగు ట తోడనే ప్రభుత్వసభ్యులలో నొకరుగ మాక్వాటర్సు ఆక స్మికముగ తానొక స్క్రీమును సభవారియెదుట బెట్టిరి. ప్రజా పక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వసభ్యుల యెత్తులను లొంగక తుదివరకును మాలవ్యాగారి నూచన బలపరచిరి. (ప్రీ వె.)

తిరిగి రాజీ ప్రయత్నములు

కలకత్తా, జూలై 23 —భారతకాననసభలో, రి జ ర్వు బ్యాంకును వాటాదారుల బ్యాంకుగ జేయవలెనను విషయము ను తిరిగి చర్చకు బెట్టెదనని బ్లాక్టెట్టుగారు తెగరించుటయు, మహమ్మదీయసభ్యులు బ్లాక్టెట్టుగారికి ప్రక్కతాళము చేయు చుండుటయు, ప్రజాపక్ష సభ్యులను దిగులాండజేయుచున్నది బ్లాక్టెట్టుగారు, రేషియో బిల్లుకందువలె నే, రిజర్వు బ్యాంకుబిల్లు సందర్భమున గూడ మహమ్మదీయ సభ్యుల సహాయముతో తమ పంతము నెగ్గించుకొనవచ్చు ననుకొనుచున్నార. భారత కానన సభవారి బిల్లును చర్చకు దీసుకొనులోపల ప్రభుత్వసభ్యులును ప్రజాపక్షసభ్యులును రిజర్వు బ్యాంకు పరిపాలకవర్గనిర్ణయమును గురించి ఏవోయొక రాజీవచ్చెద రని అనుకొనుచున్నాను. (అ. వె.)

వైద్యరత్న
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి
ప్రసిద్ధిగాంచిన
వాంతి భేది సంతాపాని
అను
కర్పూరాద్యరిష్టము
విషూచి సంజీవిని
నేడే చేత నుంచుకొనుడు.
మా సూచితము ప్రకారము వాడినచో,
కలరా పెనుభూతము
ఎంతమాత్రము మీ దరి జేరదు.
నెట్లు 1-కి రు 2-2-0 లు.
ఆయుర్వేదాశ్రమము,
151, గోవిందపు నాయకవీధి, జి. టి. మదరాసు.
మరిగ్రావు అక్రమము: "పండిట్" మద్రాసు.
2598
భవిష్యత్తును గురించిన 1 ప్రశ్నలకు బదులుల ప్రాయముగ
రు 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు రు 1-0. వి. సి. ఖర్చులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న ప్రాయములమున తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

శ్రీ శివాజీ యుత్సవపు టల్లరులు

సూరతు హిందూమహాసభాధ్యక్షునిసాక్ష్యము

సూరతు జూలై 23-శ్రీ శివాజీ యుత్సవ సందర్భమున జరిగిన ఆల్లరులకేసు విచారణకు రాగా, సూరతుహిందూ పభాధ్యక్షు టిల్లు సాక్ష్యమిచ్చిరి. జిల్లా న్యాయాధికారినుండి యూరేగిపునకు నే ననజ్ఞ సందితిని. ఒకరోజుముందుగానేకర పత్రముల పంచివెట్టిందితిని. మిగిలిన కింకను దూరముగానుండ గానే పోలీసువారు మమ్ములను కొందరమున మహమ్మదీయులు గమిగూడి యుండటచే జాగ్రత్తగనుడమని హెచ్చరించిరి. ఇంతలో ఒక్కపురపాలకసంఘ పాతకాలలోని మహమ్మదీయుల యుపాధ్యాయుడుమిగిలిన కొకశనిము లేబడెననియు భజన యాపదగుననియు తెలిపెను. నేను పలుపురతో చెప్పుచుండగా జిల్లా న్యాయాధికారియజ్ఞ యని ఆదోవ విడువవలసివదిగ నాకు తెలిసిరి. భజన యుండవలసినదేయని యగదరును తెలుపగా నేను పోలీతో చెప్పుటకు వెళ్లితిని. ఇంతలో రాళ్లవర్షము. నేనుమాడ గాయపడెనవారిలో నొకడను.

నగరన్యాయాధికారి సాక్ష్యము

నగర న్యాయాధికారి లాన్సిగాడు ఇల్లుచెప్పెను: "ఈ రోగింపు మిగిలినవలకు రాగానేరాళ్లవర్షము ప్రారంభమయ్యెను. కొందరు మహమ్మదీయులు లాటిలతో నూరేగింపుపైబడి చావమోదిరి. నాకును దెబ్బలుతగిలినవి. మూర్చిపోతిని. మిగిలిననుండి రాళ్లుపడుటను చూచితిని. ఈరోగింపు అపివేయవలెనని దాట్లరు హోరాగారితో చెప్పితిని. హోరాగారు వ్రాతమూలకముగ నడిగిరి. అప్పుడే అల్లాహ్ అక్కరు"అనియు "మరోమరో"యనియు కేకలు వినబడెను. పోలీసువారిమీదను ఈరోగింపు మీదను రాళ్లవర్షముగురిసినది. గంపులు ఉద్రేకపూరితములగు నుండగ చూచితిని. అంత పోలీసువారిని తుపాకులు కాల్చ నాజ్ఞాపించితిని. (ఫీరేను)

అపూర్వనాణెములు

రెండు బంగారు నాణెములు

కొచిన్ జూలై 23-కొట్టాపురమునుండి ఒకవిల్లుయజమానికి రెండు అపూర్వబంగారునాణెములు దొరకినవని తెలియవచ్చినది. ఒకటి రూపాయికంటే చిన్నదై బంగారు తులము బరువున్నది. ఒకప్రక్క దేవనాగరికలో శ్రీరామజానకియని యున్నది. అక్కడనే శ్రీరామలక్ష్మణులు బొమ్మలు చెక్కియున్నవి. రెండవనాణెమున ఒకప్రక్క రాజు రాజీయు, రెండవ ప్రక్క చంద్రుడునక్షత్రములును చెక్కబడెను. (ఆ.ప్రె.)

బొంబాయి, జూలై 24:-హోంస్టేడులోని జనలు 87 గరును కప్తానుగారును ఆంగ్లను ఓపలో బొంబాయి చేరిరి. వారందరు సుత్సాహముతో నున్నారు. అమెరికను కాన్సలు వారిని ఆదరించెను. (ఫీరేను)

అలహాబాదు, జూలై 23:-ఇదివరలో అపివేయబడిన ఇండిపెండెంటు పత్రిక కమయమున కంటేనీని ఎ తివేయుటకు సాకర్యము కలిగింపగోరి/న్యాయమూర్తి ఇదివరలో వాటాలను పూర్తిగ నీయనివారికి త్వరలో చెప్పింపవలయునని నోటీసు జారీ చేయవలసినదిగ నాజ్ఞాపించిరి (ఆ.ప్రె.)

కరాచీ, జూలై 23:-నవవిద్యాలయ ప్రొఫెసరులకు వసతిగృహ నిర్మాణము గావించుటకు పూర్వ మేర్పరీతులను తాలింఖానాకు నుపయోగింపబడుచున్న కొంత స్థలము ప్రొవరరాబాదుప్రేషను రోడ్డుపై నున్నదానిని ఒసగిరి. అది త్రివ్రుటతోడనే మహమ్మదీయులది పూర్వము మహమ్మదీయుల గోరి యున్న తానీయా, అందువలన దానినొసగరావనియు అడ్డుపెట్టి కలెక్టరుకు తెలుప, కలెక్టరు ముక్తియార్కారును అక్కడకు పంపి చూచిరమ్మనెను. ఆత్ర దాసలమును చూచి అందు ఎముకలు దొరకెనని నివేదకలో తెలిపెను. (ఫీరేను)

Dr I.M.Mallick's (M.A., M.D., B.L.) ICMIC COOKER. OVER 3 LACS ALREADY IN USE. WRITE FOR CATALOGUES. ICMIC COOKER GR 29, College Street, CALCUTTA.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీదేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నట్లే నీశరన్నునుడ మురికిగాకుండ పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నింపవలసి యుండును. నీ శరన్నునెగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేనని గ్రహింపవలసి యుండును. ఈయందు వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కురుపుల మాయము గాగలదు. గనక నీశరన్ను యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొన దలచినవో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.

ఈ నూనె చుండను చేరనీయదు. ఒకవేళ నీతలయందు నాచుండివరకే ప్రవేశించి యుండిన రెండుమూడుసారులీనూనెను రాచుటతోనది అంతరింపవలసినదే. వెండుకల కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేతన యితర నూనెలు, మూలికలు నీ వెండుకలును, తుమ్మెదలెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000 మందికి పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

జాసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు నీసా రు 1-0-0 తపాలచార్జీ 0-6-0 8 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాల చార్జీ 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

నువాసన ద్రవ్యములకు రాజు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచతురయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక నువాసనద్రవ్యములు బజారు నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి నువాసనకు అచ్చెరువందకతీరవు. మల్లె మున్నగు ఆత్తరుల కేవిధముగను తీసిపోదు. నేడే ఆర్డరును పంపుడు.

- 1/2 కొన్ను ఓటోదిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 డ్రాము " " 0-12-0

నమూనా నీసా 0-2-0 రెండణాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును. నాసనకాడ్లు. డజన్ 0-10-0 తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు పజంట్లు:-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 126 285, జమ్మామసీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2.

KESHAVJEE DEVCHAND JEWELLER. ALL ORDERS NEATLY & PROMPTLY EXECUTED WITH FULL GUARANTEE. CATALOGUE FREE. 175, CHINA BAZAAR ROAD, MADRAS.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

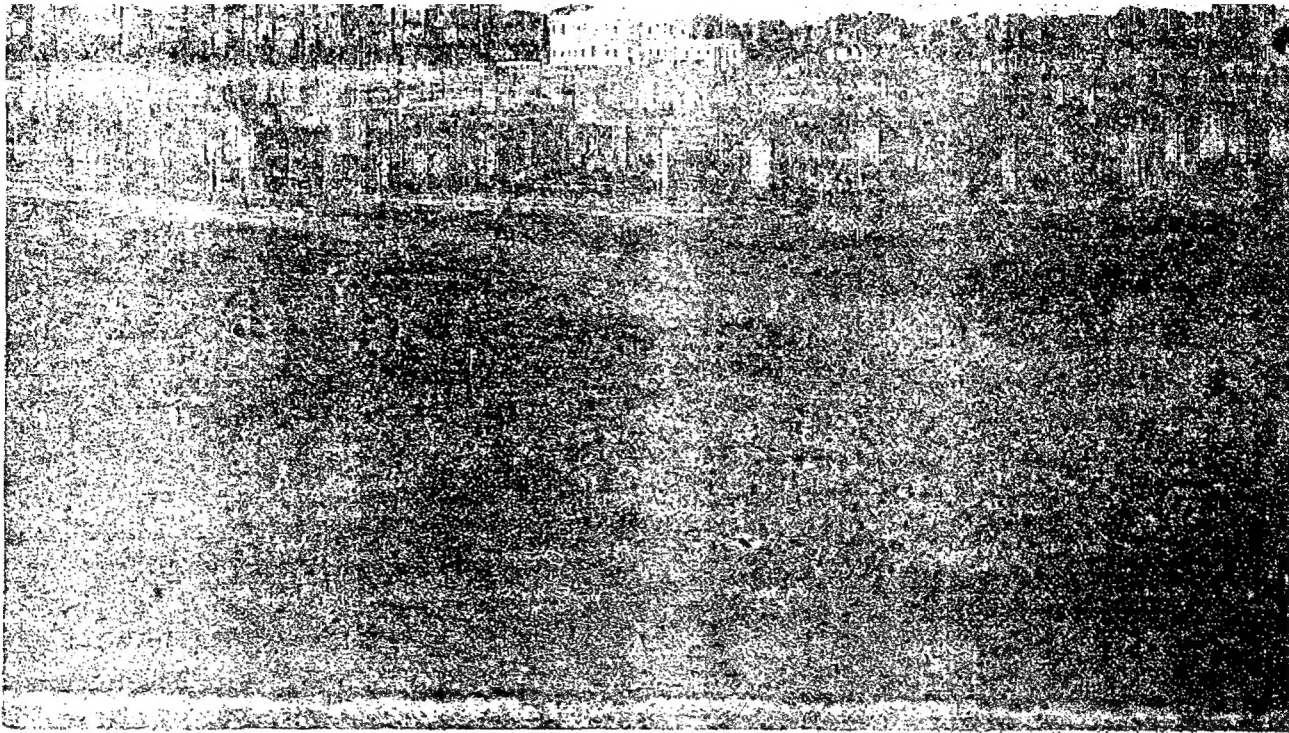
మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ పెరు రు 3-4-0 లు. భక్తవదీవిక ఇందు సమ ప్రఖినిశములు తదితరే భిన్నములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు రు 1-8 రు. 500 కిప్పుడుగల భిన్నములు కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్ పెరు రు. 2-0-0 2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

నగల కొనదలచినప్పుడు ప్రప్రథమమున మీ వనివీమి?

అనాదిగానుండునట్టి నగల దుకాణమును విచారించి, సరాసరి అక్కడికి పోవుటయే

నీమవెడికి, సవరం బంగారుకు పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనివి వాపసు తీసుకొని నేరు నగలివ్వబడును కాతాదారుల కన్ని సౌకర్యములు గలవు.

తంలి విలాసం ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు. తెలిఫోను నెం 2892

మద్రాసులో కాంగ్రెసుసభ జరుపుటకు ఏర్పాటు చేసిన స్థలము

కేనుక కనిపించుభవనము తీయచికిత్సాలయము దానిముందు గల మైదానమును స్వర్ణతాంకని పిలిచెదరు.

5-వ రైలు ప్రయాణీకుల మహాసభ

శని, ఆదివారములందు పచ్చయప్ప
కళాశాలభవనమును జరుగుట

అధ్యక్షులు గౌ. యస్. రత్నస్వామిగారి
అధ్యక్షోపన్యాసము

5-వ రైలు ప్రయాణీకుల మహాసభ గత శనివారము నుభూత్పాను మూడంగులకు గన్నపురి పచ్చయప్ప కళాశాల భవనమును గౌ. యస్. రత్నస్వామిగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయెను. సభ కరుణించిన ప్రముఖులలో డి. బి. గోపతి నారాయణసామి శెట్టి, డాక్టరు. యస్. స్వామినాథను, గౌ. యస్. కె. ఆచార్య, టి. వి. వెంకట్రాయయ్యరు ప్రభువర్ సి. సుబ్రహ్మణ్యం, దిననరూ హనుమంతరావు పంతులుగారు సంతోషకామతుగారు కలరు. గౌ. డాక్టరు. యస్. రామరావుగారు ఆహ్వాన సంఘము తరపున ప్రతినిధుల హాజరైనది.

డాక్టరు స్వామినాథగారు, గౌ. యస్. రత్నస్వామిగారిని అధ్యక్షునిగ ఉపపాదించుచు వారి గౌరవార్థమును బోగడి రైలుప్రయాణీకుల కష్టములను వివరించుచు రైలు మార్గ మందొక్కొక్క అంగుళములను ఈ దేశమందలి అన్నములేని నిర్భాగ్యులగు రైలు ప్రజలకు తెలియజేయుచు, కంపెనీ మన జేయున ఒకమారు తెలిసికొనినచో పది సంవత్సరములలో గాని యీ రైలు ములలోనే సమ కష్టములన్నియు నివారణముగాక లభ్య అని చూపెను.

ప్రభువర్ సి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు గౌ. రత్నస్వామిగారి హాసభ కార్యక్రమముగ నుండటము అన్ని విధముల అడ్డులని తెచ్చిరి.

అధ్యక్షులు

ఉపన్యాసము గావించుచు మూడవతరగతియందు ప్రయాణము జేయుటకంటె బలసామాన్యముతో కలసిమెలసి యుండుటకు వేరొక సుచిహాసభను లేపని సుచివిని.

ఒక సంఘముగ నేర్పడి కట్టుబాటులు గోరియంతట కట్టకడపట జరుగు కార్యముని అగ్రాన్త్ర పాకములకు తెలియును భారతదేశమును నిస్సహాయులు, నిరాధారులు నగు మానవుడు ఎట్లు పరిగణించబడునన్నాడో తెలిసికొనగోరినచో ఆ తనికి చెందజేయు పదార్థముల విషయమై అల్పాధికారముగారి యంచి, కష్టముగాని, ఆతడాలో చింపబడుటలేదని తెలియగలను. ఇతర పదార్థములన్నిటి విషయములందెట్లో అట్లే రైలువే సలబంధమును వస్తువుల ఫలము మన యభిప్రాయముల తెక్కనేడు

రు. అందుచే రైలు ప్రయాణీకులు సంఘముగ నేర్పడుట కడుం గడు వాంఛనీయము. మనకు రాష్ట్రీయ సంఘమున్నందులకు మనలను మన మభినందింపుకొనవచ్చునుగాని సంఘమునందలి సభ్యుల సంఖ్యగాని అందు జరిగెడి పనిగాని తృప్తికరముగలేదు. నేటికంటె మన సంఘము లింకను బలముగలిగియుండవలెను. ప్రయాణీకుల సంఘమునా కేకాలవినందలమందియో రైలు అధికారులకు తమకొరతలను తెలియజేసుకొనిన అధికారులు వానిని లక్ష్యపెట్టరు. కాని సంఘమునందలి సభ్యులు వేతరబడియుండిన తప్పక వారి కోరికలను మన్నింతురు. కావున సంఘమునందు సభ్యుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటను మీరెల్లప్పుడు ప్రయత్నింపవలెను. మామూలు మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల లీసంఘమునందు సభ్యులుగ జేరుటెంత ఆవశ్యకమో ఈసంఘమువారు ప్రచారము చేయ బూనుకొనవలెను. ప్రచారము వివిధ జరుపవలెను. అంతవరకును రైలు అధికారు లీసంఘము నుపేక్షాభావముతో డనే విక్షింతురు.

ఇతర రాష్ట్రములందువలెనే ఈరాష్ట్రముందును ప్రథమ తరగతి రైలులో సభా భావ మే. ఈ విషయమై మైకొం తయైన ఆభివృద్ధి జరిగినను మూడవ తరగతి రైలులందు గాంచెడి జనసమూహపు వత్తిడి ఇంతింతన రాదు. ఇతర తరగతులలో ప్రయాణము జేయువారి కంటెను మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల రైలుకంపెనీ ఆదాయమును సమ మార్పుయివ్వారు. స్వల్పదూరములలో ప్రయాణములు యూరపు నందు సామాన్యముగటవలన తరగతులను తక్కువ జేయవచ్చును. కాని వందలకొలది మైళ్లు దీర్చి ప్రయాణములు జేయవలసివచ్చెడి భారతదేశముందు తరగతులను పెచ్చింపవలెనేగాని తక్కువచేయ రాదు. దక్షిణఇండియా రైలుకంపెనీవారు ఇంటరువారిని తరగతి బండ్ల నేర్పడుపడుండుటకు చూడములేదు.

మూడవతరగతి రైలురైలుల ప్రియములకుమాత్రము సమ్యక్తింపని కంపెనీ దక్షిణియిండియా రైల్వే కంపెనీవారే. రైలు రైలుల తగ్గించినచో రైలు ప్రయాణముగూడ వృద్ధిగాకలదు. దక్షిణి ఇండియా రైల్వే ప్రభాభిప్రాయము సెంతమాత్రము గమనిం చు హేతువులన ఆకంపెనీవారి నే తీవ్రముగ ప్రతిఘటింప వలసి వచ్చుచున్నది. ఈ దేశమందెక్కడ ఆదాయముగల కంపెనీలందు దక్షిణియిండియా రైలుకంపెనీయొకటి అన్ని రైల్వేల కంపెనీ భార్యములు తక్కువగలదియునైయున్నది. ఇండియాన్ రైల్వేలను సాధ్యమైనంత అధికపల ముండులెను. భాంజాయయందు విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడు రైలుమార్గముండగ చెన్నపురియంద బెట్టి సాకర్యములులేవు. పట్టామున రైలు రైలు రైలుబండ్లలో విద్యుదును సలము చాలక వెలుపల నిలచి ప్రయాణముజేయుచో ఈ రైల్వేలను నిగుపయోగమే గాక ఆసాధ్యముగూడ స్పష్టముగాకలదు. రైలుబండ్లలోసంఘము లండ్లు సాధ్యమైనంత అధికముగ మూడవతరగతి ప్రయాణీకుల

ప్రతినిధులేయుండవలెను. కాని అట్లుజరుగుటలేదు. మనకోరికలను రైల్వే అధికారులు గమనించుటలేదనిన ఆందులకు మనమే బాధ్యులము. అందుచే ఈసంఘములనుబలపరచుట తృవశ్యకము. 3 వ తరగతి ప్రయాణీకులందు అధిక భాగమురైలులే. రైలుకు చూత్రము సంతక్షణ లేకున్నది. అంగుళ విద్యాధికులును, విశ్రాంతిగలవారును పేదరైలుకులొరకు పాటుబడవలెను. ప్రయాణీకులసంఘములను బలపరచిన దక్షిణియిండియా రైలురైల్వేకంపెనీ వారినిగూడ ప్రభాభిప్రాయములను వెరనేర్చునట్లు నిష్పందింపవచ్చును. ఈహాసభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడి ప్రజల కష్ట నివారణమును గావించు గాకయినయు, అధికారులు తమబాధ్యతల గుర్తింతురుగాకయినయు ఆశించుచున్నాను. అని పల్కిరి.

మహాసభయందామోదించబడిన తీర్మానములు

ఈక్రింది తీర్మానములు మహాసభయందు ఏకగ్రీవ. చర్చ లేకుండనే ఆమోదించబడెను

(1) పాసెంబరు బండిన్ని టిలోను విరివిగ ఇంటరు క్లాసు పెట్టెలు జేయుటకును ఇతర రైల్వేలన్నిటియందువలె ఇంటరుతరగతి చార్జీలను తగ్గించుటకును యస్. ఐ. రైల్వే కంపెనీ వారిని కోరుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

(2) ఇండియాన్ రైల్వే ఆక్టు (1880) సెక్షన్ 9-వ చట్టము) యొక్క 118-వ శ్లోక ను సీక్రింది విధముగ మార్పుటకు భారత ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

1. 173-వ శ్లోక ను క్రిందినుబంధము చేర్చబడవచ్చును.

“ప్రయాణీకుడు ఛార్జీ చెల్లించినచెట్లనేగాని, లేక డ్యూటీజేనున్న రైల్వే ఉద్యోగిచే కనిపెట్టబడక పూర్వమే గాని డ్యూటీజేనున్న రైల్వే ఉద్యోగిలో తానట్లు దబ్బుచెల్లించిన విషయము తెల్పి టిక్కెట్టుపై యిందార్జు చేయుచుకొనిన ఆరము అనవపు ఛార్జీగాని, అపరాధముగాని కట్టనక్కరలేక ఛార్జీలోగల భేదమునుమాత్రము చెల్లించినచాలును.”

2. సెక్షన్ 118 యొక్క 3 వ క్లాసును తీసివేయవలెను.

3. పాసెంబరు ఛార్జీలను యధాభూతమున్న రీతిగ సాధ్యమైనంత తగ్గించుటకును, ఇంచితేపు కమిటీవారు శిఫారుస్ జేసిన 100 కి 5 వంతుల్ను లాభమున కనుగుణ్యముగనుండునట్లు సరిజేయుటకు యస్. ఐ. యమ్. యస్. యం. రైలురైవారిన ప్రార్థించుచున్నారు.

4. రామేశ్వరం, తిరుపతి మొదలగు పుణ్యక్షేత్రములకు 100 లేక అంతకుపైగ దూరమందున్న స్థలములనుంచి అన్నితరగతులను 1-1/3 వంతు సింగిలుఛార్జీపై టిక్కెట్టు నివ్వవలసినదిగ యస్. ఐ. యమ్. యస్. యం. రైలురైవారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

5 6 మాసములకు సరివచ్చునట్లు 2000 మైళ్లకు రూ 60-6-0 లకు వ్యాపారసంఘములకు మామూలు ప్రయాణీకు

బంగారుతో చేయబడినది, ముహూరుల పాటి సంతి,
 సేతామ, శ్రుమ, పాండు, శుక్లవృక్షము, పురాణజ్యోతిషము.
 కాక్రక, నిష్కృతుల ముదలగానాటిని కాలిని బలమును వీర్య
 వ్రసి, కాంతిని గగనిము దొవవరమ్ము, తులీం 1.
 12-0-0. 20 మూలల సీతా 2-3-0. వి. సి. భర్తలు 6 అ.
 స. ఎ. అందుకో అమృతం సమరణం, వేదశాస్త్ర నిర్మాణదళం

మరణాపవాదము

యస్. శ్రీనివాసయ్యగారి యన్వేషణ

గత వారంకోరికలనుండి ఇట్లుగా జ్యోతిషమునకు వాసయ్యగారు బాధితులై యున్నవని కొంతయు స్పష్టతపొందుచున్నది.

రాయపేట దేవిని అభ్యర్థించుట. ఈ క్రిందివారధ్యములకు నందడలందిరి. (1) వాసుదేవగారు, (2) ఓ. యే. ఓ. కే. లక్ష్మీనాథ చిట్టిగారు (3) టి. యస్. స్వామివాద్యులుగారు.

తలవాల సప్తకర్త సభ. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ జ్యోతిషము యూనియను గౌరవ కార్యదర్శిగారిట్లు వ్రాయుచున్నార. కేంద్ర సంఘమువారి యజమాన్యమున ఈ నెల 27 తేదీని పరమానందాను చోటావాసు సత్రములో సభ జరుగును. యస్. యం. కోటిగారు, వి. యల్. శాస్త్రిగారు, వి. శివరావుగారు హాజరయ్యెదరు.

ఇంపీరియలు బ్యాంకు సవరణచట్టము. ఒక సవరణ. కనీసవారమునాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రిజిస్ట్రేషన్లు జిల్లా సెలెక్షన్ కమిటీ వర్తలయందు, రిజిస్ట్రేషన్లు జిల్లా ఇంపీరియలు బ్యాంకుతో గావించుకొనిన యొడంబడిక కాలపరిమితి ని 25 సం. ల నుండి 20 వత్సరములకు తగ్గించి రని (ఫీ) ప్రెస్సు చార్జ్ ప్రకటించబడెను. కాని, 20 వత్సరములకు తగ్గించు ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెననియు 25 వత్సరములకు తగ్గించు యొడంబడిక గావించుకొనినదియు అసోసియేటెడ్ నార్స్ దెలుపుచున్నది.

రాకపోకలు. సర్. పి. సి. శేఖరు టెంగునూరు నుండి కనీసవారం మధ్యాహ్నం వచ్చిరి. మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాలలోని రసాయన శాస్త్రాభివృద్ధి సమాజముయొక్క ప్రారంభసమావేశోపన్యాసము శోసంగిరి. "రసాయనశాస్త్ర ప్రయోగము" అనువిషయమై యుపన్యసించిరి. నేటిరాత్రి కలకత్తా వెళ్లెదరు.

గా. పే. రామదాసుగారు నేటిఉదయం కలకత్తానుండి వచ్చిరి. కలకత్తాలో రిజిస్ట్రేషన్లు సెలెక్షన్ కమిటీ సభకు వెళ్లియుండిరి.

గవర్న మెంటువారి వ్యవసాయ శాఖ సలహాదారులకు హాజరయ్యెదరు నేటి ఉదయము మద్రాసువచ్చి నేటి మధ్యాహ్నం టెంగునూరు వెళ్లిరి.

జి. యం. హూపరుగారు గత రాత్రి కల్లికోట వెళ్లిరి. జాబ్బిలి మహాబాగారు గత రాత్రి మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

యస్. సత్యమూర్తిగారు కనీసవారం రాత్రి ఉదకమండలం వెళ్లిరి. సర్. మనీభాయి, మాధవలలు (బొర్రెవర) గత రాత్రి మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

స్వామిజీ (విజయలక్ష్మి లాలాజీగారు సూరకునుండి నేటి ఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

ప్రాచీనరు కోడి రామమూర్తి సర్కసు

చెన్నపురియందు ప్రదర్శనములు

కలియుగభీము అని ప్రఖ్యాతిపడెన ప్రాచీనరు కోడి రామమూర్తి నాయకుగారు పెక్కు సంవత్సరములగ నిలిపివేసిన సర్కసు ప్రదర్శనములను చెన్నపురిలో గత శుక్రవారమున తిరిగి ప్రారంభించిరి. రామమూర్తిగారి అత్యద్భుతవాద్యముల ప్రదర్శనములే గాక నవీనములను అత్యత్యద్భుతజనకములు నగు అనేకసాధనలు చూపబడుచున్నవి. లక్ష్మీ అక్కచెల్లెండు గా వింతైన ప్రతేజు బాలస్వరములు కడువింతగ నుండెను. పాశ్చాత్యలేగాక భారతీయబాలిక లిట్టిసాధనలు చేయుట ప్రశంసనీయము. మాన్యువై రేటుగారును, మాన్యు కాంపాన్ గారును ఈ సాహసకార్యములచే పట్టుల చెప్పించిరి. ప్రాచీనరు రామమూర్తిగారు మొదట నొక మోటారును, పిదప రెండుచైత్రుల కుండిలని ఒక తిరుగుజులునును ప్రకటించిరి. ప్రత్యేకలసంఖ్య నినదన మధ్యపట్టి తెందుచున్నది.

యాత్రికుని మరణము

గత రాత్రి కంఠినుండి తిరు త్తనికెక్కి తిరపండుగకుపోవుచున్న యాత్రికుడు రైలుబండి పడి చెక్కనుండి రైలు వెళ్లుచుండగా క్రిందపడెను. స్వేదము 20 గజములదూరములో పడెను. మద్రాసులో జనరలు ఆస్పత్రిలో ఆ రాత్రియే మరణించెను.

మద్రాసురాష్ట్రీయ కార్మికమహాసభ

ప్రధానసమావేశము

శేపు 25 తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 6 గం. లకు పెరంబూరు బారక్సువద్ద ప్రైవేట్ జరుగును. యస్. యం. కోటి సామ్రాజ్యకావన సభ్యులు ఆఖిలభారత ప్రెజ్. యూనియను కార్యకర్తల ప్రధానకార్యదర్శులు అధ్యక్షత వహించురు.

కలరాకు నయ్యకమైన మందు

హైకోర్టువారి టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యరు వి. ఏ. వి. ఎల్. గారిట్లు వ్రాసిరి. త్రిమూలమునన్న సీతారామ ఆంగ్లో ఆయుర్వేదికు షాహ్ మెసీలో విషాదికా సంహారీ మాత్రలు దొరుకును. ఈ మాత్రలను అల్లపు రసముతో నియ్యవలెను. కలరా వ్యాధి నివ నివృత్తముగా మరుగ్గును. చాలమందికి విని వలన వ్యాధి మదిరినది. కావున చెన్నపురి కార్పొరేషను హెల్త్ అఫీసరుగారికినూడ వీనినిగూర్చి తెలియజేయుచున్నానని రామచంద్రయ్యరుగారు వ్రాసిరి.

ప్రధానమంత్రిగారి ప్రచారము

చెన్నపురిలో ప్రారంభించెదరు

ఉదకమండలము, జూలై 25: గా. డాక్టరు నుబ్బు రామమూర్తి శేపు చెన్నపురికి ప్రయాణమయ్యెదరు. ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినీధి శంభాషించుచు నూచించినవిధమున ప్రధానమంత్రిగారు స్వతంత్ర ముద్రాపత్రపు చర్యలను సమర్థించుచు ప్రచారమును మద్రాసులో ప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. వివిధసంఘముల నాయకులతో శంభాషించి కొన్ని ఉపన్యాసములిచ్చెదరు రాష్ట్రీయ కవులు రద్దుఅనుటచే తిరిగి వచ్చిన మొత్తము వీరిగమన వ్యయపరమ ముద్రాపత్రమువారు ద్వైశించినది ప్రధానమంత్రిగారు తెలిపెదరని తెలియుచున్నది.

(ఆ. పే.)

శ్రీవాసమామలరామానుజజీయరు స్వాములవారు

శ్రీమత్తరమానంధ పరివ్రాజకాచార్యశాస్త్రధ్యక్షక విరుదాంతియును శ్రీమదుద్ధయచేదాంత ప్రతిష్ఠాపనాచార్యులును, అయిన శ్రీవాసమామల రామానుజజీయరుస్వాములవారు చెన్నపురికి శాఖాసభ మన తిరువల్లిక్కేడి కో నేటికే మార్చివాడలో దమపురమునందీ ప్రభవ సెల్లము ఆహ్వానము ౧౮ వాడు చాతుర్యావ్యసంకల్ప మొనర్చి చాతుర్యావ్యసనము లులనాదీక్ష బూర్తి కావించి యటనుండి బయలుదేలి యాంధ్రదేశమున సంచారము చేయ సంకల్పించి యున్నారు. అట నుండుకాలమున తయ్య బ్రతికిన ముదయసాయంకాలములందు శ్రీస్వాములవారు తయ్య నేనింప వచ్చినశిష్యులతోటి దివ్యవంధ్యములను వారి యందు వర్ణింపబడిన భగవంతుని యనంతకళ్యాణగుణములను దిరుమంత్రాధ్యక్షావ్యయను గీర్తింపును సుపన్యసింపుచు నుపదేశింపుచు నున్నవారు. చెన్నపురియందును దానికిదూరమునను చేరువను నున్న భగవద్భక్తులెల్లరు వచ్చి శ్రీస్వాములవారిని దర్శించి వా రొసంగు సుపన్యాసములు విని వారనుగ్రహించు తీర్థ ప్రసాదములు గ్రహించి పోవ ప్రార్థించులు.

కలకత్తా, జూలై 25: వంగరాష్ట్రీయన సమాగ్రంథ కర్తగ ప్రఖ్యాతిగాంచిన బంకించంద్ర. ఫుల్లిగారి గృహమును ప్రెల్వకంపెనివారు స్వాధీనపరచుకొని ఉద్దేశించుచున్నారు. ప్రెల్వకంపెనివారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడకూడదని బాబు విజయచంద్రఫోలుగారి అభ్యుత్తరము ఒక సభజరుపబడి తీర్మానములు గావించబడెను.

(ఆ. పే.)

రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునను విరాళముల వోసన వారికి విరాళపుమొత్తమునుసరించి బంగారు లేక వెండిపతకముల నిధులును విశ్వవిద్యాలయమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

తిరువల్లెలిల్లా మహాసభ ఈనెల 31 తేదీ శ్రీయుత సత్యమూర్తిగారి అధ్యక్షతన తిరువల్లెలిలో జరుగును.

బరా ఆయిత్ కంపెనీ కాల్యము

జార్జి టాను పోలీసుకోర్టు

పోలీసు సాక్ష్యము

బరా ఆయిత్ కంపెనీ కాల్యాలకును విచారణ తిరిగి నేటిఉదయము టి. భగవంతుం గుప్తగారిచే ప్రారంభింపబడెను.

హెచ్. టి. పోలీసుస్వేమను 829 హెడ్ కానిస్టేబులు సాక్ష్యముపండు గత మే నెల 10 వ తేదీ బి. ఓ. సి. కంపెనీయందు సమ్మెజరిగినపుడు తాను కంపెనీ సమీపమున డ్యూటీపెనుంటి ననియు, తనతో బాటు 2 హెడ్ కానిస్టేబులు, మువ్వరు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు, సార్వేను గుడ్వీను, మరికొందరు పోలీసు జవానులుండెనని తెల్పెను. ఇంక నును. మదీరక్కపున్న తోపులో విదారవందలనుండి సమ్మెదారుల నాదిన ముదయము చూచితిని. నుమారు తొమ్మిది గంటలు వి. ఓ. సి. కంపెనీనుండి వైద్య నాథముడ! వీధిద్వారా మాడు పెట్రోలు లారీలు వచ్చుచుండ గ సమ్మెదారులు "మొద్దును లాగుడ" నికేకడిదిరి. పిదప వైద్య నాథముడలివీధి కడముగ మొదటిలారీ ముందు ఒక మానును లారీకొనివచ్చి పడివేసిరి. నుమారు 8 లేక 10 అడుగుల పొడవుండెను. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు శేను మువ్వరు హెడ్ కానిస్టేబులు కలసి ఆ మానును తొలగించి మేమందరము బండ్లను దారిపడల వలసినదిగ సమ్మెదారులకు చెప్పితిమి. సమ్మెదారులు రోడ్డుపై పెద్దపెద్ద రాళ్లను దొరించిరి. దానినిగూడ మేము తీసివేచితిమి. లారీ డ్రైవరులు కేకులువేయసాగిరి. మేమిట్టి ప్రయత్నములో నుండగ వామను, గుడ్వీనుగారికిని రాతిదెబ్బలు తగిలెను. రాళ్లు రువ్వలదని పోలీసువారెంతెప్పినను సమ్మెదారు లామాటబ్బును వినుకుండిరి. పాపుగంటయినపిదప బి. ఓ. సి. నుండి 40 మంది ఐపోషియసులు, ఆంగ్లో హైందవులు పరుగువెళ్లినవచ్చిరి: వారు వచ్చుచుండగనే లారీలకు నెమక నేను రెండుమాడు తుపాకీశబ్దములు వింటిని. లారీలపై రాళ్లుగుర్తువలనన లారీలు చాల చెడిపోయెను. పి మ్మట చె ను క ను న్న లారీ కి ని ప్ప ం టి ం చ బ డె ను. ఆంగ్లో హైందవులతో కొందరివద్ద రివాల్వులును ఇనుపగొట్టులు లుండెను. సమ్మెదారులు ఆంగ్లో హైందవులపై రాళ్లురువ్వగ తిరిగి వారును సమ్మెదారులపై రాళ్లురువ్వగి. నే నెవరినిగాని గుర్తించ బాలను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు ముందు జరిగిన విచారణయందు లారీలకు అడ్డుముగ వేయబడిన మాను టెంకాయమానని చెప్పితినియు అమానును తొలగించిన దెవరెవరో వివరముగ చెప్పజాలను అనిరి.

నెం 1000 రు హెడ్ కానిస్టేబులు కన్నును నాయకు సాక్ష్యముపండు ఉదయము 8 గం. ల నుంచి సాయంత్రము 8 1/2 గంటలవరకు వైద్యనాథ మొదలిపిధి మూల్గునుంచి శేణి యమ్మన్ కోవిలవరకు పెట్రోలు కేసుముండిననీయు. తనతో బాటు మరికొందరు పోలీసువారుండెననియు నుమారు 8-45 గంటలకు కంపెనీ నుండి యాడు పెట్రోలు లారీలు రాగ తోపు లోను రోడ్డుపై జేరియున్న సమ్మెదారులు లారీలపై రాళ్లు రువ్వసాగిరి. కొందరిక టెంకాయమానును లారీ, కడ్డుముగ పడివేసిరి. నేను మరికొందరు పోలీసువారు, సబ్ ఇన్ స్పెక్టరును అమానును ఆవిధము లాగివేసితిమి. పిదప సమ్మెదారులు రాళ్లు విసరివేయ సాగిరి. తరువాత మరియొకమానును గూడ దారికడ్డుముగ వేయగ దానినిగూడ తొలగించితిమి. సమ్మెదారులు రువ్వన రాళ్లలో నొకటి వాపివున్న తగిలెను. అనంతరము 40 లేక 50 మంది బి. ఓ. సి. ఉద్యోగులు, ఐపోషియసులు, ఆంగ్లో హైందవులును అచటి కరుదెంచి రాళ్లురువ్వచున్న ప్రజలను తరమివేయసాగిరి. అసయముందు తుపాకీ శబ్దములు వింటిని. ప్రజలుకొందరు కంపెనీవైపు వెళ్లగనే బి. ఓ. సి. ఉద్యోగులు ఇన్ స్పెక్టరేవన్ వైపును మరలి వెళ్లిరి. 10 నిమిషములకు పెమ్మట వెనుకనున్న లారీకి నిప్పటిచబడెను అని పల్కినను.

క్రాసు పరీక్షయందు సాక్షి ప్రత్యుత్తరము తొసంగుచు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులవద్దగాని సార్వేంటుల వద్దగాని రివాలవులు లున్నట్లు చూడలేదనియు తుపాము కర్రలు లేవనియు పల్కినను. లారీలకు అడ్డుముగ వేసిన మాను నుమారు 15 అడుగు లుండును. నుమారు 10 లేక 15 మంది ప్రజలు దానినికొని వచ్చి అడ్డుముగ వేసిరి. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరులు కంపెనీవైపు పరుగు త్తి పారిపోయిరి. పోలీసువారు తోపులోనున్న గుడిశలోనికి పరుగు త్తి దాగుకొనలేదు.

సేరింజిల్లా మహాసభ ఆగష్టు మాడవారమున జరుపుటకు తీర్మానింపబడెను. మహాసభ ప్రారంభ మహాత్మ్యమును జరుప గాంధీమహాత్ముని ఆహ్వానింప సన్నాసంఘమువారు తీర్మానించుకొనిరి.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాపరిషత్తు ప్రకటన— రామానంద కర్నూరు	0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (శ్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివా స రావు వాచాస్పద్యులు గారు.	0-4-0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచార్యులు గారు. చాలా పరిశ్రమ. శేబులో నిమగ్నము. 1-4-0	
ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి ఆయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0	
ఆంధ్రనవీధి—ముదిగొండ వాగలింగశాస్త్రి గారు 0-4-0	
ఆత్మజ్ఞానాసాధనము—పారిసంది జగన్నాథస్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానాసాధనము చెప్పినది. 0-8-0	
సత్యవత్సరాష్ట్రము—మల్లంపల్లి మర్రికాజ్ఞానశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0	
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4	
తిలక మహాశయనిశీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసము లు—నూనికొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిబ్బి 420 పుటలు. 2-4-0	
తత్వమందరికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూ ర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0	
సంగీత శిక్షణామణి. 0-8-0	
ఆంధ్రకల్పచింతామణి (సటికము) —పారిసంది రామ శాస్త్రిగారు 0-12-0	
మహర్షి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము —మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతిష్ఠాత్మకము ముఖ్య ముగ జరుపవలసినది. ఘనరైతుకాగితము. పుటలు 214 కాగిత లితోదైదు. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0	
హిందీ తెలుగునిఘంటువు—పంచాంగుల ఆదివారాయ శాస్త్రిగారు (జేబులో నిమగ్నము) 1-0-0	
హిందీ మొదటివాచకము " " 0-6-0	
హిందీ బాలశిక్ష " " 0-6-0	
వీనిని చదివి తెలుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ శేర్పాటవచ్చును. (అన్ని గ్రంథములకును తపాలాఖర్చులు ప్ర త్యేకము)	
శ్యామానుందరము(నవల)—ఒంతలి సత్యనాథముగారు, నలువదండం పూర్వ మంగ్రదేశమును కలవరపడిన రంపయ దమునకు సంబంధించిన కథ యందు వర్ణింపబడినది. కథ, చర్చన లు, పాత్రలు, హృద్యములై పాఠకులను నాకర్షించును. 1-0	
భారతీయ పాఠశాల (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశా స్త్రిగారు(సాహితీసమితి) హాస్యరసపరిమళముగ. 1-4-0	
(కవుల జీవితములు గల శతకములు. మంచి అచ్చు, దశసరి కాగితములు)	
శతకకవుల చరిత్ర—నం. సుబ్బారావు 3-0-0	
కవిత్వతత్వవిచారము 2-0-0	
సకలసతీసమృతము 1-8-0	
వృషాధిపశతకము 0-4-0	
సత్యవత్సర శతకము 0-4-0	
దేవకీనందన శతకము 0-4-0	
ఒంటిమిట్ట రఘువీరశతకము 0-4-0	
నారాయణ శతకము 0-4-0	
కాళహస్తీశ్వర శతకము 0-4-0	
దాశరథి శతకము 0-4-0	
శ్రీరామతాగశతకము 0-4-0	
అవిమరకము 0-10-0	
నవనాళిచరిత్ర (ద్విపద) 0-12-0	

సాహిత్యము ప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము,

నం. 6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, బార్లిటవు, మృదాను.

మొదటిరకము సీమకమలములను అతి తక్కువ ధరలకు జేరుగా తెప్పించునట్టివారైన బాపాలాల్ ఆంధ్ర కో. బోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులు

మేము పచ్చలు, ప్రాతరకము వజ్రములు, అణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదము.
216 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

భారత రాజ్యాంగ నిర్ణయము

పార్లమెంటు కార్యకర్తలమువారి బిల్లు
కలకత్తా, జూలై 25— ఇంగ్లీషు మేనుపత్రిక రాజకీయ
విశేషము ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.—
భారతదేశపు వ్యవహారములలో శ్రద్ధపుచ్చుకొను కార్యకర్తలకు సభ్యులు భారత రాజ్యాంగ నిర్ణయములను తయారు చేసి రివియూ ఫిగర్ తెలియుచున్నది. చిత్తుని రాజ్యాంగమును తయారు చేసినవారిపేర్లు తెలియలేదుగాని పార్లమెంటునందలి కార్యకర్తలకు సభ్యులందరు ఈ నిర్ణయమునకు అనుకూలముగ సమ్మతించి వాదనామిచ్చిరిని తెలియుచున్నది. కలనలు వెచ్చివుడు పాటికలారెన్ను, చాక్లెట్స్, క్రెలియన్లు, కమాండరు కెప్టెన్స్, బెనుమ్మారు, జార్జి లాస్కెబి, టాంపా, జేవిడు కిర్కెటుగార్లు నిర్ణయమును అంగీకరించియున్నారు.
బిల్లునందలి ముఖ్యవిషయములు కాంగ్రెసు నాయకులకు పంపబడినవి. ముఖ్యంశములి దీనివ ప్రకటించుచున్నాము.
ఇండియా ప్రభుత్వమును 6 లేక 7 మంది సభ్యులుగల కాలిసెటు షర్తు పరిపాలించవలయును. వీరందరు కేంద్ర శాసనసభయందలి అధిక సంఖ్యాకులు గల పక్షమునకు చేరిన వారుగ నుండవలెను. కేంద్ర శాసనసభలు రెండుగ నుండువలెను. వీటికి భారతదేశపు పార్లమెంటు సభలు అనుపేరుండవలెను. రాష్ట్రములందు ఒకటి శాసనసభయందుండవలెను. సభయందలి అధిక సంఖ్యాకులతో కూడిన పక్షమునకు చేరినవారు సలుపురు కాబినటుగ ఏర్పడి పరిపాలనను నిర్వహించవలెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము అంతమొంది అన్ని రాష్ట్రములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడవలెను. వయస్కులందరకు వోటు యుండవలయునను సిద్ధాంతమును ఆచర్యముగ నై కొనిత్యరలో ఈ ఆచర్యము సఫలమగుచువిధమున వోట్ల సంఖ్యను క్రమముగ వృద్ధిచేయవలెను. సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము అంతమొందింపవలెను. ప్రస్తుతము ఇండియా మంత్రిమండలి అధికారము లన్నియు ఇండియా ప్రభుత్వపు కాలిసెటుకు చేరవలెను. సర్వీసులన్నిటి యందును భారతీయులు ఉద్యోగులుగ నుండవలెను. భారతీయులు సైనికోద్యోగులుగ నుండుటకు వీలులేని డిఫెన్సు ఫోర్సులకు అనుభవములు భారతదేశపు ఆదాయము నుండి తీసి కొనవలెను. భారతదేశపు సంస్థానములన్నింటియందును ఈ నూతన నిర్ణయమును అమలునందుంచవలెను. భారతదేశపు నాయకులు పంపు సలహాలను కార్యకర్తలకు ముందు పరిశీలించి అవసరమగుచువిధమున బిల్లును సవరించి త్వరలో కామన్సు సభయందు ప్రవేశపెట్టి ప్రయత్నములు జరుగునని కార్యకర్తలకు కార్యదర్శి తెలుపుచున్నాడు.
స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడు ఈవిషయమై ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:— ఈ బిల్లునందలి కొన్ని అంశములను ప్రస్తుతము అమలునందుంచుటకు వీలులేదుగాని పార్లమెంటు కార్యకర్తలకు ముందు ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించుట సంతోషకరముగ విషయమనిరి.
ఇదంతయు కార్యకర్తలమువారి ప్రచారమున సర్ పి. సి. మిత్తలగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్)

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి పై 0-2-0; 12-కి 1-4-0
ఈ దంతచూరముతో పండ్లవోముటలను చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటరుగ్రంథము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.
అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు

వాతావరణస్థితి

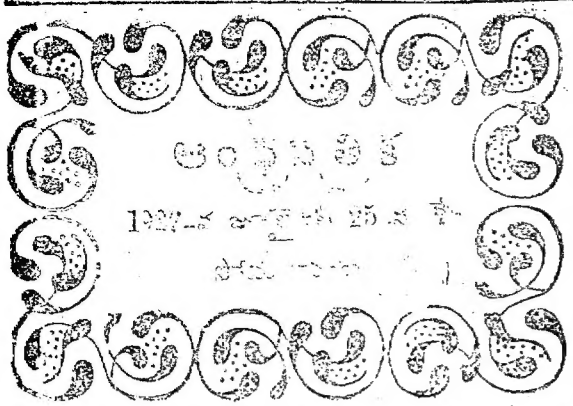
1927 నం. జూలై నెల 25-వ తేది సోమవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	మీ గ్రేడ్ 24 గ్రేడ్లలో అత్యధిక స్వల్పము	మీ గ్రేడ్ 24 గ్రేడ్లలో అత్యధిక స్వల్పము	మీ గ్రేడ్ 24 గ్రేడ్లలో అత్యధిక స్వల్పము	మీ గ్రేడ్ 24 గ్రేడ్లలో అత్యధిక స్వల్పము	మీ గ్రేడ్ 24 గ్రేడ్లలో అత్యధిక స్వల్పము
గోపాల్ పూర్	84.9	79.8	...	16.78	+ 5.32
విశాఖపట్టణం	84.6	79.7	...	13.40	+ 5.96
కాకినాడ	83.5	79.0	...	12.78	+ 3.07
మచిలీపట్టణము	82.5	79.9	...	12.68	+ 2.77
కర్నూలు	86.4	76.1	...	9.48	+ 2.42
బళ్లారి	84.6	75.6	...	5.05	+ 1.68
ఆనంతపురం	7.76	+ 2.27
కడప	88.6	78.8	...	9.31	+ 2.30
నెల్లూరు	92.1	82.8	...	3.81	+ 0.24
మద్రాసు	94.8	80.8	...	4.77	+ 0.21
కడపూర్	92.9	78.2	...	5.84	+ 1.42
నీలము	87.7	78.0	0.01	15.21	+ 9.15
కోయంబూర్	82.0	70.5	...	2.79	- 0.07
తిరుమనూపల్లి	94.0	77.5	...	2.94	+ 0.29
నాగపట్టణము	95.9	79.8	...	2.18	- 0.64
మధుర	95.1	77.7	...	5.14	+ 2.24
పాంబట్	87.5	80.0	...	0.22	- 0.41
తిరునల్వేలి	0	- 0.88
తిరుచేండూరు	80.6	74.5	...	20.41	+ 0.86
కొచ్చిక్	81.6	72.8	0.52	49.10	+ 1.59
కాలికట్టు	81.0	71.4	0.84	69.97	+ 11.21
మంగళూరు	81.8	73.7	0.42	88.54	+ 15.60
బెంగళూరు	79.0	66.4	...	6.04	- 0.11
మేర్కాట్	+ ...
కొడైకనాడ్	59.8	52.1	0.16	8.85	+ 0.82

సర్కారులు:—మబ్బు దట్టముగ నున్నది. ఆర్ద్రత మామూలుగ నున్నది. పగటివేడిమి 2½ నుండి 6 డిగ్రీలు ప్రతివోటునను తక్కువ.
డక్టర్:—మబ్బు దట్టముగ నున్నది. పగటివేడిమి 4½ నుండి 6½ డిగ్రీలు తక్కువ.
కర్నాటకము:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటి వేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రి వేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, హామ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

బొంబాయి, జూలై 23:— నిర్బంధించి విద్యార్థిభావమును మహమ్మదీయ బాలికలపట్లకూడ అనునర్థింప జేయవలయునని బొంబాయి కార్పొరేషనువారు తీర్మానము గావించిరి.
కలకత్తా, జూలై 23:— కలకత్తాలో డిసెంబరు నెలలో భారతదేశము సిలోనునందలి ఆంగ్లవార్తకంఠముల సంయుక్త సాంవత్సరిక మహాసభజరుగును. ఈమహాసభ ప్రారంభమహాత్మ్యమునుబట్టి బెంగాలుగవర్నరుగారు అంగీకరించినది తెలియుచున్నది.
మధురలో యువజనసమితియందు ఏట్టివిభేదములులేనని సమితి నాయకుడగు సోమయాజులుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

దూర ప్రణయము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

హిందూదేశమున గూడ దూర ప్రణయ సాకారము లభింపవచ్చును. తీగలేని వాయు వార్త విడివరకే అరుదుచున్నను, వీని నికను వృద్ధిచేయఁజేసి, బాంబాయిలో నొక కంపెనీవారు "బిమువైరులను" వైరును స్థాపించి. దీనికి ప్రభుత్వమువారు సర్వీసులు ప్రాతాహ సు:సగ నొందిరి. ప్రాంతాధిపతియగు రాజప్రతినిధిగారు జరుపుటచే నియమకు ప్రయత్నము. పిరు చక్రవర్తిగారి కొకసందేశము నందగ, వెన్నెంటనే ప్రత్యుత్తర మరుచుచును. ఇండియా మంత్రిగారును సందేశ ముందిరి. రాజప్రతినిధిగారు నుడివెనటు, హిందూదేశము "వైరులను" ఏర్పాటుల విషయ మున చాల వెనుకబడియున్నది. ప్రభుత్వమువారి యాదర ముండునని త్వరలో ముందుకు రాక మానదు. తీగలేని వైరులను వాడ త్వరలో స్థాపింపబడును. ఎంతదూరమునుండియును దీని ద్వారా మాటలాడ వీలగును. అమెరికా, ఇంగ్లండు మున్నగుదూర దేశములలోనున్న వారిలో మాటాడ వీలగుటయ గాక, అక్కడ ప్రముఖులు చేసిన ప్రసంగ మును సువిదరమునను జేరి వివరమును. సంగీత పాట లను ఆలకింపవచ్చును. ఎవరియింట్లో వారు విరుటకు వీలుండును. కట్టణములలో నేగాక, పల్లెటూర్లలోను కొండలలోను అడవు లోనున్నను ప్రపంచవార్తల నెప్పటికప్పుడు గ్రహింపవచ్చును. రాజప్రతినిధి గారును, ఇండియా మంత్రిగారును, వైరులు మహి ముల నొనర్చి కొనియాడిరి. ఇంగ్లను ఎట్టివింతలు గలుగనున్ననో ఎవరు చెప్పగలరు? ఇది వ ర కే మాటలనేగాక, మాటల బలుకువారెనిచూడ జూచుటకు వీలుగలదని వినియుంటిమి.

దూర ప్రణయముతో బాటు మానమునుగూడ తిరిగివచ్చునచో ఎవ్వ రెంతదూరముననున్నను ఆతురముండును. దూరము దగ్గర యనునది మానసిక ల్పనలని చెప్పవారిమాటా కిది చేరువకువచ్చును న్నది. ఒకదృష్టితో జూచిన అనకాళ మనునదియే లేదు. గూలచక్కులకును కర్ణములకును గూడ అనకాళము లొకటియేయగును. సూక్ష్మోద్రియము నకు దొలగట వింత యగునా? పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు కేవలభౌతికసాధనలద్వారానే పంచేంద్రి యముల కనేమింతలను గోచరింపజేయుచున్నారు. దూర ప్రణయ దూరమనాదీశక్తులు ప్రాచ్యుంక వాసులకు ఆంధ్రేంద్రియ దృష్టిద్వారా కలుగుచు నున్న ప్రతీతి గలదు. ఇది భారతీయులగొప్ప శిక్షణ కొనుటకు కల్పింపబడిన హేతువేయువారన్నను అభివృద్ధులు సాధ్యమేయని పాశ్చాత్యపూరిత శాస్త్రజ్ఞులొకరుచున్నారు. అదియను మటుండ, తీగలేకున్నను దూర ప్రణయమును సాధ్యమే చేయు

చున్న సాధన మేమి? భూమిమాకాదు. గాలిమాకాదు. వెలుతురుమాకాదు. గాలికన్నను తేలికయు సూక్ష్మమునగు "ఈథరు" ద్వారా విద్యుత్కరణము గలుగుచున్నది. ఈథరు అనన్యమైన విద్యుత్కరణముగ తెలియదు. దానికి కొంతపాటి విద్యుత్కరణముగ లేవో చెప్పవీలవచ్చును. గాలి మామై అనన్యమై వరకే వ్యాపించియుండును. ఈథరు అనన్యక గాలి లేని చోటులనై నిండియుండును. గాలిసంతను తీసివైచినను, తీగలేనివార్తలు వినిపించుచునే యుండును. పుట్టుచెలిసివానికికూడ వైరులనువార్తలు వినిపించె నని, కొంతకాలముక్రింద ప్రచురింపబడెను.

సూక్ష్మదేహులు సూక్ష్మదాఢ్యము దాల్చి యుండరని, వాగ్రంథములు చెబుచున్నవి. అది ఈథరుమా? అక్ష్మిచేతకొలదియు, కని విని యెరుగనిహాస్యములు బయలుపడుచున్నవి. నూతన యంత్రసాధనమువలన, ఇంగ్లండుకును హిందూ దేశమునకును క్రొత్తవైరులు వేయబడినవి, సామ్రాజ్యబంధ మింకను బలపడుచున్నది. రాజప్రతినిధిగారు నమ్ముచున్నారు. హిందూదేశమునందు గూడ దీని వలన వికమత్వము బయలుపడి వీరు తలచుచున్నారు. వీరిమాటా ఎంతవరకు ఫలించునో చూడవలయును. ప్రాచీనకాలమున గూడ అసాధారణశక్తులను ధర్మసంరక్షణకొరకు వినియోగించినపుడే, వానివలన లోకమున రుషకారము కలిగి డిది. అటుగాక స్వప్రయోజనముకొరకు వినియోగింపబడినపుడు అవి లోకకంటకముగ పరిణమించివి. పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులతము లగు నూతన యంత్రములు ప్రజల సాకార్యమును కొంతవరకు పెంచినను, వీనివలన లోక కళ్యాణము చేకూరెనా యనిన, చేకూరెనని చెప్పటకు వీలు గనుపించదు. వైర్లు, టెలిగ్రాఫులు, టెలిఫోనులు, వాయు విమానములు, జలాంతర్గాములు, శత్రువులు, ప్రపంచయుద్ధసౌకర్యము మున్నగు సౌకర్యముల ప్రపంచ దుఃఖము నెటుల యతిశయింపజేసెనో, గత సం గ్రామమున ప్రకటితమయ్యెను. యూరపులో వైర్లు జర్మనీ నూతనయంత్రములను మానవవిశాళమున కుపయోగించినరీతి పాశ్చాత్యజాతులకు నయితము విభ్రాంతి గలుగజేసెను. వివిధజాతులమధ్య, నవీన యంత్రసాధనలు ఎడబాటు నెక్కువ జేసెను గాని తగ్గింపలేదు.

ప్రపంచమునంతను నేకముచేయుగల యంత్రములు, స్నేహబంధమును పెంచవలయుగద. తద్విరుద్ధఫల మేల గలుగవలయునా? నానారాష్ట్ర సంఘము నిర్మోహబడినను, యంత్రసాధనల ఆధారముపై వికమత్వమును పెంపుచేయు ప్రయత్నము లెటుల విఫల మగుచున్నవో, జనీవా సమావేశముబోలు సమావేశములు బెలుషకనే చెబుచున్నవి. యంత్ర సాధనలకన్నను ఫలదాయక మయినది మానసిక సాధనయని, రానురాను విచిత్రమగుచున్నది. వివిధ జాతు హృదయములందు మాడ్చు గలిగిన గాని, నిజసంయోగము గుఱవరని స్పష్ట మగుచున్నది. ఇందు కింతవరకును ప్రయత్నము జరుగుటలేదు. అముష్మికసాధనలవలన నాగరిక జాతీయ న ము లింకను మరలలేదు. ఇంతవరకు గలిగినయనుభవము బట్టి వైరులను యంత్రములమున ఇంగ్లండును

హిందూదేశమునకును మధ్య ఎక్కుడు ప్రేమాను బంధము గుఱుచుననిగాని, సామ్రాజ్యబంధము దృఢ మగుననిగాని, నమ్ముట కనకాశము గనుపించదు. రాజప్రతినిధిగారియూహా సఫలమగుచో, ఎల్లరును సంతోషక మానరు. కాని, ప్రాతచరిత్రబట్టి యట్టి యూహ కేవలము గనుపించదు. ఇంతియగాక, హిందూ దేశము ఆకలిగొనియున్నది. అన్నమో రామచంద్రా యని మొరజెట్టుచున్నది. భారతీయులలో నెఱుపుర కొక్కపూటకయినను కడుపునిండ తిండి దొరికకున్నది. ఆకలిబాధ గలవారికి, బాహ్యులంకారముల నెన్నిదొడిగిన నేమిప్రయోజనము? ఆకలి బాధ తొలగటకే, ప్రజలు స్వ పరి పాలన ము గవలయు ననుచున్నారు. తమసామ్యును తమ వీలు ననుసరించి ఖర్చు పెట్టుకొన గోరుచున్నారు. అట్టి యవకాశమును నెన వెంటనే ప్రసాదించినగాని, దేశ మింకను కృత్రిమమున, మొరజెట్టుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో ఏదిముఖ్యమో దానినిచ్చిన దేశమునకు సంతసము గలుగును. స్వాతంత్ర్యశక్తియు ఆకలి బాధయు తగ్గింపవచ్చుట మిగిలిన సాకార్యముల గురించి విచారించవచ్చును. అందుచే నూతనయంత్రసాధనవలన, భారతీయుల గృహములు స్వర్గతుల్యము లగునని భావించుట పొరబాటు. నూతనయంత్రము ఇంగ్లండుహృదయ మును కరగజేసి, హిందూదేశమునకు సామ్రాజ్య మునందలి ఇతర భాగములతోబాటు సమానస్థాన ము నిస్పించునో, భారతీయులకన్నను ఎక్కువగ సంతసించువారుండరు. అట్టియూహ కనుపించక బోవుటచేతనే, నూతనోత్సాహము ప్రబలకున్నది. వాయువార్తల విషయమున హిందూదేశము ఇతర దేశములకు వెనుకబడినూడదని, కంపెనీలధ్యక్షుని పక్షమున నర్ రహితులగా రుహెచ్చరించిరి. కాని, స్వాతంత్ర్యపులేమిచే, అన్ని దేశములకన్నను వెనుకబడియున్న హిందూదేశమును ముందు కేల దీసికొని పోగూడదు? అది చేకూరినవిమ్మట, ఇతర విషయములలో గూడ ముందుకువచ్చుటకు హిందూదేశము దానియంతటయదియే ప్రయత్నించును. నవీనయంత్రముల విషయమున హిందూదేశము వెనుకబడి యున్నదని చెప్పినంతమాత్రమున, భారతీయులు సిగ్గు జెందజాలరు. హిందూదేశము ఇంతకన్నను ఎక్కుడు అవమానములక్రింద గుఱుచున్నపుడు, భారతీయుల కిది యొకలెక్కగాదు. అయినను రాజప్రతినిధిగారి ఆశీర్వాదము ఫలించుగాకయని కోరెదము.

ప్రారంభవిద్య : స్థానాం : పోర్టు

స్థానాంగారు పంజాబుకు వెడలి ప్రారంభ విద్యావిభాగమును పరిష్కరించి, యీ రాజధాని యందు ప్రారంభవిద్యను వ్యాపింపజేయు టెటులో తమ రిపోర్టునందు సూచించిరిని, యిదివరకు చెలిపి యుంటిమి. ప్రారంభవిద్యను నేర్చువారి సంఖ్య జూచిన, చెన్నరాజధాని ముందడుగువైచుచున్నను అభివృద్ధి అత్యుచుగ నున్నది. కడచిన ఆరుసంవత్సరములలో పంజాబులో గలిగిన అభివృద్ధి, మద్రాసురాజధానిలో గలిగిన అభివృద్ధి సగమైనను లేదు. జప్తిసుమన్త్రవర్గము గర్వ పడుట కెట్టి అవకాశము గ ను పిం పదు. సాన్స్కరణములు విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడ లేకుండు

ని, వానినిరుపయోగమునకు నిర్దేశించి ఎంచవచ్చును. మరియొకవిధమున, విద్యార్థులు చిన్న కరగతులలో సామాన్యముగా 100 కి 60 మందివరకు ఒకటి రెండు కరగతులను నిర్దేశించి నిలిచియున్నారు. నాలుగు అయిదు కరగతులను నిర్దేశించి నిలిచి యున్నవారు 100 కి 55 వరకు గలరట. విద్యార్థుల పరీక్ష వగననున్న భవిష్యత్తుపై నది. ఒక్కయింట్లోనున్న విద్యార్థులను పాఠశాలలు పెంచుగ నున్నవనియు, ఇవి విద్యార్థులకు తోడ్పడజాలవనియు, స్టాఫునుగానితంపు. డిప్లొమ్యా ఎక్కువకేవలము కానినట్లు ఏవియు తమధర్మమును నిర్వహించలేదనియు, వీనిని కష్టపెట్టవలయుననియు, కష్టపడిపోలననఁబడుచున్నది. ఇట్లు విద్యార్థులకు పాఠశాలలు ననియు, స్టాఫునుగాని గోరుచున్నారు. స్థానికసంఘములు స్కూలు కమిటీలను నియమించి వానిద్వారా విద్యార్థులకు తోడ్పడవలెనని, వీరి యుద్దేశము. జిల్లా ఎక్కువకేవలము సంఘములను రద్దు చేసి, ద్వంద్వపాలనమును తొలగించవలయునని యుద్దేశము సామాన్యముగ ప్రబలియున్నదనుటకు సందియములేదు. కాని, వివిధసంఘముల విద్యార్థులతోడనున్న సేవకని, వారితో గలసి స్థానికసంఘములవారు విద్యార్థులకు గావించవలెనని స్టాఫునుగాని సూచించినవిర్వాడు, మరింతహానికర మగును. స్థానికసంఘస్వాతంత్ర్య మిండుమూలమున నడుగంటును. ప్రజల యాజమాన్యమునకు భంగము కలుగుటన మాము. పంచాయతులకు ప్రారంభవిద్యను ఒప్పగించుట ఉపద్రవకర మని, స్టాఫునుగాని దెలిసినవారిప్రాయముతో ఏకీభవించ వీలులేదు. పంచాయతుల కట్టిబాధ్యతలను ఒప్పగించిన, నవి సులభముగ నిర్వహించగలవు. టీచరులకు ప్రైవేటుగుంజనవరమయినను, దీనికి స్టాఫునుగాని అనవసర సాముఖ్యము నొసగిరి. టీచరులందరకును ప్రైవేటుగుంజనమువరకును అగుచో, నిర్బంధవిద్య అమలులోనికి రాజాలను. నిర్బంధవిద్యవ్యాప్తి కూర్చి వీరు విశాలసూచనల గావించక, సందిగ్ధముగ వ్రాసి విడిచిపెట్టిరి. విద్యార్థులనుగూర్చి వీరు ఎక్కడు విచారముగ వ్రాసిన బాగుండెడిది. గ్రామ జీవితమునకు సంబంధించిన విద్యను సేర్పవలయు ననియు, గ్రామపాఠశాలను గ్రామమునకు బునాదిగ జేయవలయుననియు, గ్రామపాఠశాల యులుగూడ గ్రామస్థులుగ నుండవలెననియు, స్టాఫునుగాని సూచించిరి. గ్రామములను విడిచి పట్టణములకు గొంపోయేవిద్యల గలపుటవలన, గ్రామజీవితము వృద్ధిజెందవని వీరియభిప్రాయము. స్టాఫునుగాని తమకు దోచినసూత్రములను దెలిపిరి గాని, వాని నమలులోనికి దెచ్చుటకు నలయు సాధనలను సూచించలేదు. అట్టి సాధనలను నిరూపించుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. ఇందుకొరకై ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని, తదనుగుణముగ చట్టమును నిర్మించుటకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలయును.

సాంఘికవైషమ్యము
సాంఘికవైషమ్యములను దొలగించుటకు నాయకు లెల్లరును కృషిచేయవలసిన సమయమున, కొందరికిను ఎడబాటును పెంచుటకే పాటుబడుట

విషాదకరము. మహమ్మదాలీ బోలు నాయకులు లాహోరులో నున్నసమయము, హిందువులను కాపాడు నిలిచి, భగవంతుడు కాపరులకు తోడ్పడవలెననియు, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమును బాంధవ్యముగా కాపరులను శబ్దమునందు మహమ్మదీయేతరులను భావమే యుండవచ్చును. కాని జనసామాన్యమిం వా క్యముల నెట్లుగ్రహించునో, యూహించవచ్చును. ఈపదము అన్యమతస్థులయొక్క ఎటుల నింద్యముగ ప్రయోగింపబడుచున్నదో దెలుప నక్కరలేదు. ఇటులనే హిందూవులు వాడెడి ప్లేచ్చులనుపదము సయితము నిందాధముగ ప్రయోగింపబడుచున్నది. హిందూదేశమునకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును వాంఛించెడి హాజరత్ హాహానీగారు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును సఖ్యమొనరికిని సాధ్యపడదని కాన్పు కలలోబలికిరి. జాతీయసఖ్యములేకుండనేవీరు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ నెంచిరి గాబోలు! ప్రసిద్ధవాయకులు శాంతము వహించి, సామాన్యజనులకు నిగ్రహమును బోధించుచో పరిస్థితులు చక్కబడును గాని, తామే యుద్దేశప్రసంగముల గావించుచో పరిస్థితులు మరింత యధ్యాత్మమగుట సహజము. నాయకులను సయితము నిరాశయావరించియున్నది. అయినను సఖ్యము గోరువా రెవరును సఖ్యప్రయత్నములను విడనాడ గూడదు. బెంగాలు గవర్నరుగారు డక్కాలో ప్రసంగించుచు ఇరుగు సుములలోను బాధ్యత గలనాయకులు సఖ్యమునే ఆశించుచున్నారని సూచించిరి. వివిధసంఘములకు జేరిన పంజాబు శాసనసభ్యులు సఖ్యము గోరుచు గావించిన ప్రకటనము, మిగుల సంభావ్యముగనున్నది. మతకర్తలను నిందించుట కెవరును పూనుకొనగూడదని, వీరు గోరుచున్నారు. రాబోవు హిందూమహాసభా కార్యనిర్వాహకసంఘసభలో, మాలవ్యా గారీ విషయమై కట్టుదిట్టముల గావించనెంచి రని, తెలియుచున్నది. ఒక మతమువారి నింకొకమతమునకు కలుపుకొని బాహ్యవిషయమును మార్చ బ్రయత్నించుటచే నిట్టి దూషణలు వెలువడు చున్నవి. అన్యమతస్వీకారము, హృదయమును మార్చు జెందింపవలయును. పంజాబు శాసనసభ్యులు దెలిపినటుల, తిట్లు, కొట్టు, చౌర్యము, అల్లరులు మున్నగు వానిని, ఏమత మయినను సహించదు. దేశమున ప్రస్తుతము గలుగుచున్న దుస్సంఘటనలు అన్ని మతములకును వికల్పమే యగుటచే, వీని నుండి ఎంత త్వరతో బయల్పడిన నంతమేలు. అన్ని మతములను శాంతిశమదమారులను బోధించుచున్నది గాని, అసహనమును చౌర్యమును పురికొల్పుటలేదు. మతములముఖ్యార్థమును బోధించి, దేశశాంతిని, సఖ్యమును కాపాడగలవారు ధన్యులు.

కోనెలకుంట్లకాల్వలు
కోనెలకుంట్లకాల్వలు గూర్చి కర్నూలుజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారును, జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారును పంపిన రిపోర్టును ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించిరి గాని, వానిని గూర్చి ఎట్టి యభిప్రాయము నొసగరయిరి. పోలీసువారు చర్యదీసికొనుటలో ఆలస్యము జేసి రిపోర్టు జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారికిరెండుచున్నారు. కాని జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు

గారు వేచియుండుట సమంజసమేయని, వీరు సమర్థించిరి. పోలీసువారు ఆత్మరక్షకార్థమే కాల్వనిర్మించి, వీరు నిందార్థులు గారనియు, జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి తలంపు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పంపిన రిపోర్టు ప్రకారము, జాను మాసమునందే పరిస్థితులు విషమముగనుండెనని, వీరు గ్రహించిరి. పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారితో వీరు సంప్రదింపగ, తొందరతోపని లేదనియు, మొహరంజంపుగలయినతరువాత చర్యదీసికొనవచ్చు ననియు, సూపరింటెండెంటుగారు చెప్పిరట. కాని, నేరస్తులనిదీవరకే అరెస్టు జేయలేకబోవుటచే, వారిచైర్య మతిశయించెననియు, పోలీసువారికి సంకటముగలిగించెననియు, అందుచే నింకను ఆలస్యము జరుగుటవలనమరింత ఉపద్రవ ముండవచ్చుననియు, జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు చెప్పినను ఇబ్బందియుండదని పోలీసుసూపరింటెండెంటుగారు అభయమిచ్చిరట. కోయలకుంట్లకు స్వయముగ వెడలి పరిస్థితులను కనుగొనెదమని వీరుపలికిరట. కాని, వీరుపోవులోపలనే అల్లరులు సంభవించెను. పోలీసువారు ఆలసిచుటవలన సప్తమొత్తవరకు గలిగెనో, ప్రభుత్వమువారు కనుగొనుట యవసరము. కాల్వలవలన ఎనిమిదిమంది చనిపోవుటయు, ఇరువదియొక్కమందికి గాయములు తగులుటయు, సామాన్యవిషయము గాదు. సమగ్రమగు విచారణ జరిగి యిట్టిసంఘటన లికముందు జరుగకుండగా పాడుట యవసరము. రాబోవు శాసనసభలో నీవిషయముగూర్చి తగినచర్య జరుగునని నమ్మెదము.

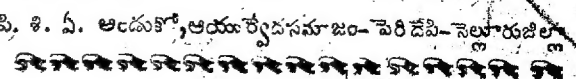
ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము : ఐ. సి. యస్. పరీక్ష ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రారుగారు మాకిటుల వ్రాసిరి.

“ఐ. సి. యస్. పోటీ పరీక్షల సందర్భమున అంగీకరింపబడిన విశ్వవిద్యాలయముల పట్టికలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయముపేరు లేదని ఉపాధ్యక్షునికి తెలియుటచే, యీ లోపమును వెంటనే సవరింపవలయు నని, వారు మద్రాసుప్రభుత్వమువారికి వ్రాసిరి. దీని ననుసరించి, డిగ్రీయుండుట ముఖ్యార్హతయని నిర్ణయింపబడినపోటీపరీక్షలకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులను గూడ బోనీయవలెనని, ఇండియాప్రభుత్వమువారి నడిగినటుల దెలియుచున్నది. ఇండియాప్రభుత్వము వారి జవాబుకై ఎదురు జాడబడుచున్నది.”

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రిట్టి లోపమును తొలగించెద రని నమ్మెదము. నూతనవిశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించి, దానికి న్యూనత ఏర్పరచుట పాడిగాజాలదు. అటుల జరుగుచో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును విడనాడుటకు విద్యార్థు లకు ప్రోత్సాహము గలుగుట నిశ్చయము.

మీయా సున్నీల కొట్లాట
బొంబాయి, జూలై 28:— ఒక పిచ్చి సున్నీ నిన్ను మసీదులోనికి బోగా చోప్రభక్తులు కోవగించి వానిని కట్టి గట్టి వెలుపల పారవైచిరి. ఈవిషయము విని సున్నీలు మీయా మహుకారలపైబడి చావమోడిరి. ఉభయపక్షముల గాయపడెను. 7 గురు నైద్యాలయమున నున్నారు. పోలీసువారు శాంతివలకొల్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

డికొనినయోడలు
కలకత్తా, జూలై 28:—రెండుయోడలు ఈ నుభ్య డికొనినపందర్బమున విచారణ జరుగుచున్నది. అందు కుక్కగారు సాక్ష్యమిచ్చిరి.

కోయిలకుంట కాల్వలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

కర్నూలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రాయబహదూరు యు. రామా రావుగారి 1927 జూలై 13 తేదీ లేఖ.

జూలై 5 న 5 తేదీ ఉదయం కర్నూలు నండి శేను యిచ్చుకుండిన తండ్రి వారసుడు, కోయిలకుంటలో జరిగిన గొప్ప అల్లరియను తుపాకులను దొంగిలించిన వారయిన గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచు ఆ నాటి రాత్రి శేను యిచ్చుకుండిన ముక్కల తండ్రివారసును సంబంధించిన వివరముల విషయములో మేజిస్ట్రేటు దరియాపు చేయబడినది. ఆ దరియాపు వివరములు యీ క్రింది లేఖలో నివేదించుచున్నాను.

ఈ నెల 8 తేదీన సంద్యాల జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారు దరియాపు పూర్తిచేసి 9 తేదీన వారు కోయిలకుంట నంద్యాల పోలీసు స్టేషన్కు ఇనామిద్దర్లను విచారణ చేసిరి. వామగతరాత్రియే వారి నివేదికను పంపిరి. సదరు నివేదికయొక్క నకలును ప్లాను, సదరు విచారణకు సంబంధించిన రికార్డును ఇందుతో పంపుకొన్నాను.

సంద్యాల డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారు కోయిలకుంటనుండి 5 తేదీ ఉదయం నాకుపంపిన తండ్రివార్ల జల్ల శేను ఉదయం 10-30 గంటల మధ్యన యీ అల్లరు లను గూర్చి తెలిసికొంటిని. అప్పుడు బ్రజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు సబుట్రజరీల తనిఖీ చేయుచున్న సందర్భమున కర్నూలులో మకాముచేయున్న సంద్యాల జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారికిని జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారికిని నాకు వచ్చిన తండ్రివార్ల యొక్క నకలీవారికిని అందినవి. కర్నూలు నుండి నే నీక్రింద తండ్రివార్లను పంపియుంటిని.

"కోయిలకుంట నుండి డిక్చూలు గారు తండ్రి నిచ్చియున్నాడు ఏమనగా బిజినేసు ల మందర ఫర్మలకు జయరాము నురికొందరు తహశీల్దార్ యింటియదకు దొంగిలు వచ్చిరి. పిమ్మట పోలీసు స్టేషన్కుమీదకు వచ్చిరి. భయంకరమైన అయుధములతో ఈపని చేతియద యము చేసిరి. అత్యంతకొరకు పోలీసు స్టేషనువైపుకు పోలీసు వారు తుపాకులను కాల్చిరి. ఆరుగురుదనిపోయిరి. 18 రుగాయ పడిరి. మేజిస్ట్రేటు పంచాయతీ జేయుచున్నాడు. యీ ప్రకారముగా తండ్రివార్లను జాయింటు మేజిస్ట్రేటుతోను డిస్మిస్ అగిరినో నేను కోయిలకుంటకు పోవుచున్నాను.

శేనును జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారును మోటారుకారుమీద కోయిలకుంటకు వెళ్లితిమి. సంద్యాలనుంచి తిరిగి పిలువబడిన బ్రజరీ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారిచ్చేర్చి ఇవ పోరములను వప్పగించి జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారుకూడావరు సటి దినము మమ్ములను వచ్చి కలుసుకొనిరి. మేముబయలుదేర క పూర్వము బహులమీద నున్న మోడ్ కాన్వేన్యన్సు ఒక సార్జెంటును రిజిస్ట్రేయర్ స్వేచ్ఛరుగి కాగ్రముక్రందవపు ముప్పది మందికాన్వేన్యన్సులరిజిస్ట్రేయర్స్ ఆయుధములతో సహాపంప బడటమసహ జిల్లా పోలీసునూపరింపెండెంటుగారుయేర్పాటు చేసిరి. పైసిబ్బందిపత్రమే కాక మోటార్ల పురంసి డివిజన్లో చెంబువాండ్ల నోడీల సందంముతో పనిచేయుచున్న రిజిస్ట్రే పోలీసులోనుండి యిరువదిమంది రిజిస్ట్రే కాన్వేన్యన్సుయందరు మోడ్ కాన్వేన్యన్సు వెంటయిచ్చి పంపబడినదిగా తండ్రివార్ల ను గూడా పంపిరి.

మరికొంత పోలీసు సిబ్బందిని సహాయార్థము పంపబడినదిగా బల్లారి, అనంతపురంజిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటుకు కూడా కర్నూలుజిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారు తండ్రివార్ల నిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. దరిమిలాను సదరు పోలీసు సిబ్బంది ప్రిం అనవసరమని తోచుటల కోయిలకుంటనుండి సంద్యాలకు వెంటనే తండ్రివార్లనుపంపిరి. అందుమీదట సహాయార్థముగా వచ్చిన సదరు పోలీసు సిబ్బందియ మరుసటి రైలుమీద సంద్యాలకు వెంటనే యథాసానులకు చేరుకొనిరి. నా గూర్చి ప్రముఖుండి వచ్చిన సిబ్బందిమీదా అనుభవము దాదాపు 7-8 తేదీన మాత్రమే కోయిలకుంటకు చేరుకొనగలిగెను.

(4) కోయిలకుంటకు రెండు వైపువారములలోనున్న చికిం జేముల గ్రామములోని యొక భజనమందిరములోని ఇద్దరు స భ్యులపై బారీచేయబడిన వారంట్ల ననుసరించి వారిని పోలీసు వారు అరెస్టుచేయుటకల్గిన ఈదొంగి సంధివిధించినను సంగతి మాకు త్రోవలో సంద్యాలలో తెలిసినది. అరెస్టుచేయబడిన యిద్దరును, కోయిలకుంటకు తీసికొనిరాబడి కొంత సూచించిన వెంటనే మందిరముసభ్యు లందఱును పెద్దనాపుగా తేరి అపాయ కరమైన ఆయుధముల గిరిని కోయిలకుంటకు వచ్చిరి. విచ్చి

ముగానైనను సరే అరెస్టులోనున్న వారిని విడుదలచేయవలెననే యొద్దేముతోడనే వారు దొంగిలుగావచ్చిరి. పోలీసువారు అడ్డుము కెలియుండనియెడల అరెస్టులోనున్న ఇద్దరిని విడిపించేడివారే.

(5) సాయంకాలము 5 గంటలు దాటినతోడనే మేము కోయిలకుంటకు చేరితిమి. వెంటనే పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లితిమి. అచట నొకచిన్న గుంపుమూత్రము చూచితిమి. వారేమయు అ ల్లరిచేయుటకనల్లనట్లుగా లేరు. చనిపోయినా రిలో మాడు శేనుల సంచాయతీ అప్పటికే ముగిసినది. మిగిలిన నాలుగు శేనులనుగూర్చిన పంచాయతీ తాలూకా మేజిస్ట్రేటుగారి సముఖమున పోలీసు స్టేషనువద్ద జరుగుచుండెను. కోయిల కుంట సబు అసిస్టెంటు స్వస్థుగారు శేనుపరీక్ష చేసినపిమ్మట నొక శేనును అప్పటికే భూస్వామితుయ్యెను. మరి రెండు శేనుల శేను పరీక్ష అప్పు డతడును అక్కడ సబు అసిస్టెంటు స్వస్థుగారును చేయుచుండిరి మేము కోయిలకుంటకు బయలుదేరి రాకపూర్వ మే అక్కడ సబు అసిస్టెంటు స్వస్థుగారి కొక తండ్రివార్ల పంపబడియుండుటచేత వారుకూడ అచటికి వచ్చియుండిరి. అదే ప్రకారముగా సంద్యాల అసిస్టెంటు స్వస్థుగారికి తండ్రివార్ల పంపబడి యుండుటచేత మేము వచ్చివెంటనే వారుకూడా వచ్చిరి. అప్పటికి 7 శేనుల పరీక్షయును పూర్తియైనది. పం చాయతీ విచారణకూడా నాటి సాయంత్రము శేనుపరీక్షకు పూర్వమే పూర్తి అయినది. దొంగి అల్లరియంతయు చూచిన పిదప దొంగియెట్లువచ్చియుండిన జనలశేతులలోని యీ డలగుకొనిన యీ లెఖ, గొడ్డెరు, రాళ్లున్ను, జనులగుంపులో నొకడు పోలీసువారి తుపాకిమీద కత్తితోకొట్టగా తుపాకిమీ దపడి న గాటు ను, మాకు పోలీసు స్టేషను వద్ద చూప బ డె ను. జ ను లు పోలీసు స్టేషను మీదకు విసరిన రాళ్లున్న పోలీసు స్టేషను గోడలకు తగిలిన దెబ్బల గర్జనకూడా మాకు చూపబడెను. 19 మంది మొగవాండ్లును, 10 మంది ఆడవాండ్లును పోలీసువారిచే అరెస్టుచేయబడియుండి రి. వారందరును సబు జేయిలకు పోబడిరి. (జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారి నివేదికలో 18 మంది 9 మంది యనిమాత్రమే పేర్కొన బడియుండుటకు కారణ మేమనగా ఒక మొగపిల్లవాడు, ఒక ఆడపిల్ల పిన్నవయసువారగుటచే తెక్కలో చేర్చబడలేదు. వారు నాయుత్తరపు ప్రకారము విడుదల చేయబడిరి. దొంగివారు లలో తుపాకిదెబ్బలవల్ల చనిపోయిన యిద్దరియొక్క మరణ వాగ్మూలములు ను, దు ర దృష్ట వ శే మున ఆక స్మిక ముగా తుపాకిగండుతగిలి చనిపోయిన యొక తాలూకా కచ్చేరీ గుమాస్తాయొక్క మరణకాల వాగ్మూలమును తాలూకా మేజి స్ట్రేటుగారు రాత్రియే తీసికొనిరి. దొంగివారుల నాయకులలో నొకడగు చిన్నవయసుదేటియొక్క సోదరుడగు పెద్దవయసు దేటి కూడా దొంగివారుల దౌర్జన్యపథతిని పూర్తిగాఁగించెను. బి జనశేతుల గ్రామములలోని పెద్దమనుష్యులందరును సమీప గ్రా మములలోని పెద్దమనుష్యులందరును యీ అల్లరి మూకయొక్క ప్రవర్తనల విమృశియుండిరి. అప్పుడు జరిగినపంచాయతీకి హాజరైన పెద్దమనుష్యులలో నెఱుగు పోలీసువారిసర్వకు నిర సిండుచు గాని అల్లరిని అణచి వేయుట క వలం బింపబడిన పద్ధతులను గూర్చి గాని ప్రతిమాలముగా ఒక్క మాటయైనను పోయింపలేదు.

అరాత్రియే శేను మీద (ప్రభుత్వమువారికి) కోయిలకుం ట్లనుండి యీ దిగుత తండ్రివార్ల నంపితిని.

నిన్నటి తండ్రివార్లను తరువాయి ఏమనగా నిన్న సా యంకాలము రిజిస్ట్రే పోలీసుతో కోయిలకుంటకుచేరితిని. ఇంత వరకు దెబ్బలు తగిలినవారిలో నొకడు మరణించెను. మొత్తము దొంగివారులలో 7 గురు మరణించిరి. అల్లరికి కారణము క్లుప్త ముగా ఒక మతసంబంధమైన మఠములోని ఇద్దరు వారంట్లమీద పోలీసుచే అరెస్టుచేయబడిరి. మిగిలినవారందరు తమ గూ వే కా గ్ర ము డె న. గురువు నాయకత్వమున యీలెలు, గొడ్డెరు, రాళ్లుతీసికొని పోలీసుస్టేషను వెబడిరి. నలు ఇనామిద్దరు, ఇద్దరు మోడ్ కాన్వేన్యన్సు, నలుగురు కాని వేన్యన్సు స్వస్థులుగా దెబ్బలుతగిలినవి. అంత నూరుటకు వచ్చిన గుంపులో 8 మంది శ్రేతులకుమూడా దెబ్బలుతగిలెను. ఆయుధములతో సహాయు 19 మంది పురుషులును, 10 మం ది స్త్రీలును దొంగివారులలో అరెస్టుచేయబడిరి. మిగిలిన ను నూరు 15 మంది దొంగిగ్రామములకు అరెస్టుచేయుటకై ప్రయత్న ముచేయుచున్నాము. పోలీసులు సిబ్బందిలములలోనే గాననవి. ఎంతకుమించి వేరేమియు అల్లరి జరుగునని యూహంపబడుట లేదు.

(7) 6 తేదీ ని మేము బిజినేసు ల గ్రామము నకు వెళ్లి నుంచినరమును దాని చుట్టు ప్రక్కలను పరీక్షించితిమి. 5 తేదీని దొంగిలుగావచ్చిన జ నముగుంపు బయలుదేరిన గదినిమాడా చూచితిమి. కాని అగది లో నేరాన్నుమైన ఆయుధపరికరము లేవియును కన్పించలే దు. ఒక రాళ్లవాసుకప్ప వేరేమియులేవు. ఆ మందిరము కాపు రిముఖముయిరయింప నుగ్గునండెక గంధరసామాజులు సభ చేసి నేదెనిపింపుకొన్నట్లు తెలువరస చాలా ఏటాలుగాను

ఇరుగుగానుఉన్నది. ఆ మేడమీదనున్న జనులను పట్టుకొనుట కు ప్రయత్నించెయెడల చాలా ప్రాణనష్టము కలగగలదు. 8 తేదీని మరిపొద్దు దొంగివారులు ఆ గ్రామములో అరెస్టుచేయ బడిరి. ఎక్కడనో దాగుకొనియుండిన యొకనిని అతనితండ్రి పట్టియిచ్చెదనని వాదనముచేసెను. ఆ ప్రకారమే అతడు 7 తేదీని పట్టి యిచ్చెను. మేము 8 తేదీని తిరిగి కర్నూలుకు చేరితిమి.

(8) గతమాసములోని మూడవవారము చివరలో జులలో శేను సంద్యాలలో నూపరింపెండెంటు స్వస్థు మందిరములోని సామాజికములొక్క తిరనాగ్నానికిరణినిగూర్చి జాయింటు మేజి స్ట్రేటు, డిప్యూటీ పోలీసు నూపరింపెండెంటునాతో చెప్పి యుండిరి. వారంట్లను అ గుం పరచుటకు ప్రయత్నించగా ఛద గు ప్రయత్నములు 11, 12 తేదీయందు ఏవిధముగావిఫలమైన దన్ని తెలియజేయుచు జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారును డిప్యూటీ పోలీసు నూ పరిం డెంటు గారు ను పంపిన రిపోర్టుల నకలుకూడ నాకప్పుడే అందినవి. ఈరిపోర్టులసంగతి యే జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారి నివేదిక లో ని వి వ పే రా లో సందర్భముగా పేర్కొనబడినవి. వ్యవహారములధోరణి కనిపెట్టి చూచుచుండవలసినదనియు, జాగ్రత్తగా వ్యవహరిం చ వలసియుండుననియు జాయింటు మే జిస్ట్రేటుగారితో శేను చెప్పితిని. శేను మోడ్ కాన్వేన్యన్సులకు తగిలించినవివ జిల్లా పోలీసు నూపరింపెండెంటుగారితో యీ ముఖమై శేను ముచ్చ టించితిని. పలుకుబడిగల పెద్దమనుష్యులవ్వారా మందిరసామా జులకు నచ్చజెప్పించి వారంట్లకు అనుబంధప నియంతులసినది గా బోధచేయవచ్చుననియు, దౌర్జన్యము ఆయుధప్రయోగము లు అవసరములేకుండా వ్యవహరింపబడుట చాలా అవకాశముకల దని తా నూహించుచున్నా ననియు, ఇట్టి ప్రయత్నములు విఫలమైయుండల ఆయుధపాణులైన రి జిగర్స్ పోలీసు సిబ్బందితో వెళ్లి వారిని లోబరచుకొనవలసి వచ్చును గనుక అం దుకొరకై కావలసియున్న రిజిస్ట్రే పోలీసు సిబ్బంది మొహరం పండుగల సందర్భములలో పనిచేయుచున్నగున మొహరంపం డుగ వెళ్లేవరకు యీ విషయమై గట్టిప్రయత్న మేదియును చేయక అపవలసియున్నదనియు జిల్లా పోలీసు నూపరింపెం డెంటుగారు నాతోచెప్పిరి. అనవసరమైన రక్తపాతము లేకుండా అనవసరమైన ప్రాణనష్టము శ్రేణికుజనప్రాణనష్టము కూడా లేకుండా వారంట్లను ఇప్పట్లో అమలుజరుపుటకు తగినంత పోలీసు సిబ్బంది లేకున్న యీ తరుణములో ముఖ్యముగా వ్యవహారములు తొందరపడి తీవ్రపరచుట ప్రస్తుతపరిస్థితు లలో చాలా అన్యైతము విషయములో జిల్లా పోలీసు నూప రింపెండెంటుగారితో శేనుకూడా ఏకీభవించితిని. ఆ సందర్భ ములోనే ఇంకొక విషయముకూడా వారికి శేను తెలియజెప్పి తిని. వారంట్లను అమలు జరపుటకై అదివరలో చేయబడియుం డిన ప్రయత్నములు ఎట్లు అనాలాచితముగాను, ఉపాయరహి తముగాను ఉన్నట్లు కల్పించుచున్నవనియు అందువల్ల పోలీసు వారి ప్రయత్నవిఫలత్వమువల్ల మందిరసామాజులు మరింతదౌ ర్భమును తెంపును వహించివారనియు అందువల్ల పోలీసువారి కప్పి వరింత కష్టసాగ్యముగుండున్నదనియు శేను చెప్పితిని. కాని ఆకారణమువల్ల పరిస్థితులు దుష్కరము కాబాలవనియు మొహరంపండుగ అడ్డును వచ్చిండువల్ల కలిగిన కాలహరణము అనివాదమనియు, యీ లోపగా తాము స్వయముగా కోయి లకుంటకు వెళ్లి పరిస్థితులను పరీక్షించెదమనియు జిల్లా పోలీ సు నూపరింపెండెంటుగారు నాకు సమ్యక్ముగా జెప్పిరి. కాని వారాపనిచేయటకు వ్రాన్యమే మందిరసామాజులు తీవ్రపదతుల నవలంబించి వ్యవహరించి పోలీసు స్టేషనుపై దొంగిలుగా వచ్చిరి. (సశేషము)

బిల్లాగారు సార్వభౌముని సందర్శించుట లండను, జూలై 22:—అంతర్జాతీయ కార్మిక వహా సభకు భారతదేశపు ప్రతినిధిగ కల్గిన జి. డి. బిల్లాగారు నేటి దినము సార్వభౌమ దంపతులను సందర్శించి వారితో నుండి ఒకరికొకరం పాలననందు అల్పవారపు విధునందు పాలు నై కొనిరనియు వార్తవచ్చినది. జూలై 29 వ తేదీని పీరు ఇం గ్లండునుండి బయలుదేరి భారత కానసభ సమావేశము ప్రా రంభమునుపుగ భారతదేశము చేరుదురు. (శ్రీ (వెను)

రైల్వేకొరకు 50 లక్షలపానులు ఋణము బాంబాయి జూలై 23:—రైల్వేల మూలవ్యయముగు 50 లక్షలపానులు లండనులో ఋణముచేయ ఇంటియ-కార్యాలయమువారు తీర్మానించుకొనిరి. ఇటీవల ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రకటించిన నూటికినాలుగు పది ఋణావశ్రయముల నివ్వరు అ ధిక ము గ కొన నందు స అందుకల్గి ఏర్పడిన లోయను భర్తీ చేసికొనుటకై ప్రభుత్వమువారు ఈ యెత్తు పన్నుచున్నారని కొందరు అభిప్రాయపడుచున్నాడు. (శ్రీ (వెను).)

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుపై చర్చ

ప్రజాపక్ష సూచనలకు ప్రభుత్వసభ్యుని ప్రాతికూల్యము

భారతీయ కాంగ్రెస్ పార్టీ పంపిన యుక్తిరహిత కారణము కలకత్తా, జూలై 24—రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు సెలక్షన్ కమిటీయందలి ప్రజాపక్ష సభ్యులు నిన్న సమావేశమై ఏయే విషయములపై నివేదికలో భిన్నాభిప్రాయములను వ్రాయవలెను? భారత కాంగ్రెస్ సభలో ఏయే విషయములందు తిరిగి పరిశీలన చేయవలెను అను విషయముల విధించుకొనెను. సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టాగా రవలంబించు వైఖరినిగూర్చి స్పష్టముగ చెలియకపోవుచే ప్రజాపక్షమువారు తమ సమావేశము దింకను ఎట్టి నిశ్చయములను గావించుకొనలేదు. సాధ్యమైనంత తక్కువ విషయములపై భేదాభిప్రాయములను దెలుపవలెననియు తమ ప్రధాన సిద్ధాంతముకు భంగము గలుగునంతవరకు సెలక్షన్ కమిటీ నిర్ణయముల నంగీకరింపవలెననియు ప్రజాపక్షమునందు చాల మంది సభ్యులనుకొనుచున్నారు. ఇట్లు లానిర్చినయెడల రిజర్వ్ బ్యాంకు నొనర్చవలెనని సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టాగా ప్రతిపాదనను చెప్పుటకు తగినంత యవకాశము నొసగకుండ జేసినవారమగు మరీ వారెందుచున్నారు.

ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారి ప్రాతికూల్యము

ప్రతికూలపక్షమువారు తా నుంగీకరింపని ప్రతివిషయమును భారత కాంగ్రెస్ సభలో తిరిగి చర్చకు తెచ్చివేయడం, సర్ జేసీలు బ్లాక్స్టాగా తమ వాటాదారుల బ్యాంకు ప్రతిపాదనను తిరిగి చెప్పుటకు తగినంత కారణమును గల్పించినవారగుదురని ప్రేక్షకులనుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మరకపురేలు సమావేశమగుచు నాజెముల చలామణి విషయమును తిరిగి చర్చకు తెచ్చుటకు ప్రతికూలపక్ష సభ్యులు నిశ్చయించుకొనియున్నారు. కాన సభలకు ప్రాతినిధ్య మొనగుటకు మాత్రము బ్లాక్స్టాగా రంగీకరించుటలేదు. కాంగ్రెస్ సభలకు ప్రాతినిధ్యము లేకుండ ఎట్టి పరిపాలకవర్గమును గోరినను అంగీకరించుటకు బ్లాక్స్టాగా రంగీకరించుకొనరు. కాంగ్రెస్ సభలకు పరిపాలకవర్గమున ప్రాతినిధ్య మొనగుట కైతమాత్రమును అంగీకరింపవలెనని, బ్రిటిషుమంత్రివర్గమునుండికా త్రువుల వచ్చేనట, అందుచే బ్లాక్స్టాగా రియొక్క విషయమునను ఇంత పట్టువలతోనున్నారు. బంగారు నాణెము

లను చలామణిలో పెట్టవలెనను విషయమున గూడ అంగీకరింపవలెనని దెలుపుచు ఆంగ్ల మంత్రివర్గమువారినుండియు త్రువులువచ్చేనట. అయినను, ఈ విషయమున బిల్లునందేర్పరచిన క్లాజ్ అంత ఉపయోగపడవలెనని గాదని బ్లాక్స్టాగా రెందుచున్నారు. బ్లాక్స్టాగా రొక ప్రభుత్వ భారత కాంగ్రెస్ సభలో ఆంగ్ల మంత్రివర్గమునకు సమావేశమై తమ ప్రతినిధులతోడను పోరాడవలెననియుచున్నారు. బ్లాక్స్టాగా రు, భారత కాంగ్రెస్ సభ సమావేశమయ్యేవరకు భారత కాంగ్రెస్ సభతోడను, భారత ప్రభుత్వములతోడను, సమావేశమయి, తానవలంబింపవలసిన పద్ధతిని నిశ్చయించుకొనును. భారత కాంగ్రెస్ సభలో విశేష సంఖ్యాపక్షములకు అంగీకారముగలగాని, సెక్షన్లను బిల్లులో ప్రవేశ పెట్టి సెక్షన్లను బిల్లులో ప్రయోజనముండని బ్లాక్స్టాగా రు తలంచుచున్నారు. అందుచే రిజర్వ్ బ్యాంకు ప్రయత్నము లూర్తిగా నయిపోవలసికంటే ప్రతికూలపక్షముతో సేదోవిధముగ సమాధానము చేర్చుచు కొనుట మేలని బ్లాక్స్టాగా రు భారత కాంగ్రెస్ పార్టీకి చెప్పవచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

నివేదికను తయారుచేయుచుండుట

కలకత్తా జూలై 24—రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లును పరిశీలించు సభ్యులు, ఉపసభ్యునివేదికమును తయారు చేయుచుండుట నిమగ్నమై యున్నారు. ఈ పని సామాన్యకర్మకాండలోనిదియై అంతముఖ్యమైనదనియు యెంచి అధికారేతరసభ్యులు చాలమంది తమతమ నివాసములకు ప్రయాణమై వెళ్ళిపోయిరి. ఆర్. కె. వణ్సుగం చెట్టి ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగార్లు ప్రజాపక్షమువారి తరపున నివేదిక చర్చకు వచ్చినపుడు సరిజాదుటకు నిలచియుండిరి. (ప్రె. ప్రె.)

"బిరుదములు వద్దు"

బొంబాయి కాంగ్రెస్ సభ్యుని తీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 24—సామ్యమున జన్మనోత్సవ సంవత్సరమునను నూతన పంచవత్సరమునను జరిగినవిను ఇచ్చు సాంప్రదాయము అంతయును వీటికి వ్యతిరేకముగా గలవగుచు గూచించుచు ఒక తీర్మానమును గావించి కాంగ్రెస్ సభలో ఉపపాదింప బీదగు గారు నోచుకు పంపించుచున్నారు. (ప్రె. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి పరస్మత్సము

బెంగళూరులో ఆహ్వానము

బెంగళూరు, జూలై 28—రాజప్రతినిధి దండవతులీ యువయమున బెంగళూరునందు దిగినపుడు, వేలకొలది ప్రజలు రైల్వేస్టేషను సమీపమున బాగులుగట్టి నిలువబడి ఆపరిమితోత్సాహంతో వీరు స్వాగత మొసగిరి. మైసూరు నందలి బ్రిటిషు రెసిడెంటు పీయర్స్ గారు, పీయర్స్ సతి మదరాసు సెన్సాథిపతి, సైన్యారు జివాన్ ప్రధానస్థాయమూర్తి, మైసూరు మహారాజుగారి కన్యారాజుక సభ్యులు మొదలగు ప్రముఖులందరూ రాజప్రతినిధి దండవతులై లు దిగగనే ఎదురేసి స్వాగత మొసగిరి. వెలుగుకొరలో కూర్చొనజేసి పుర విధులు దూరేంచుచు తోడ్కొని వెళ్ళిరి. ఉరేగింపు రాణిగారి శిలావిగ్రహము దగ్గరకు వచ్చినపుడు పురపాలక సంఘము వారు రజితేజ్వీకయందంచి స్వాగతపత్రము నర్పించి న స్వాగతమొసగిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విద్యామహాసభ

కాకినాడ, జూలై 28—ఆంధ్ర విద్యా మహాసభ సేటి దినము ఉదయము 9 గంటలకు వ్యాకరణశిల్ప సమావేశమయ్యెను. 400 మంది ఉపాధ్యాయులు మహాసభకు వచ్చియుండిరి. జిల్లాయందలి ప్రముఖులు మాడ సభకు వచ్చియుండిరి.

వ్యాకరణశిల్ప సభ్యులకు సన్మానసంఘాధ్యక్షులును అరు నన్న రాజుగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసరుచు ఉపాధ్యాయస్మృతియొక్క ఉత్పత్తివృత్తను గురించి మాట్లాడిరి.

కాంగ్రెస్ సభ్యులకు పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు మహాసభకు అధ్యక్షత వహించి 150 సంవత్సరములనుండి బ్రిటిషువారు దేశమును పరిపాలించుచున్న నూటిలో 8 మందిమాడ విద్యావంతులు గావలెననియు నిర్బంధవిద్యావిధానము పట్ల ప్రభుత్వము వారు విరుద్ధమై యున్నారనియు చెప్పిరి. పాశ్చాత్యపద్ధతులను దేశమున వ్యాపింపజేయుటలో ప్రభుత్వమువారు తృప్తిపడెనుచున్నారని గాని బాల్యముభాగమును వికసంపజ్ఞయ పూనుకొనుట లేదని అభ్యుహులు చెప్పిరి.

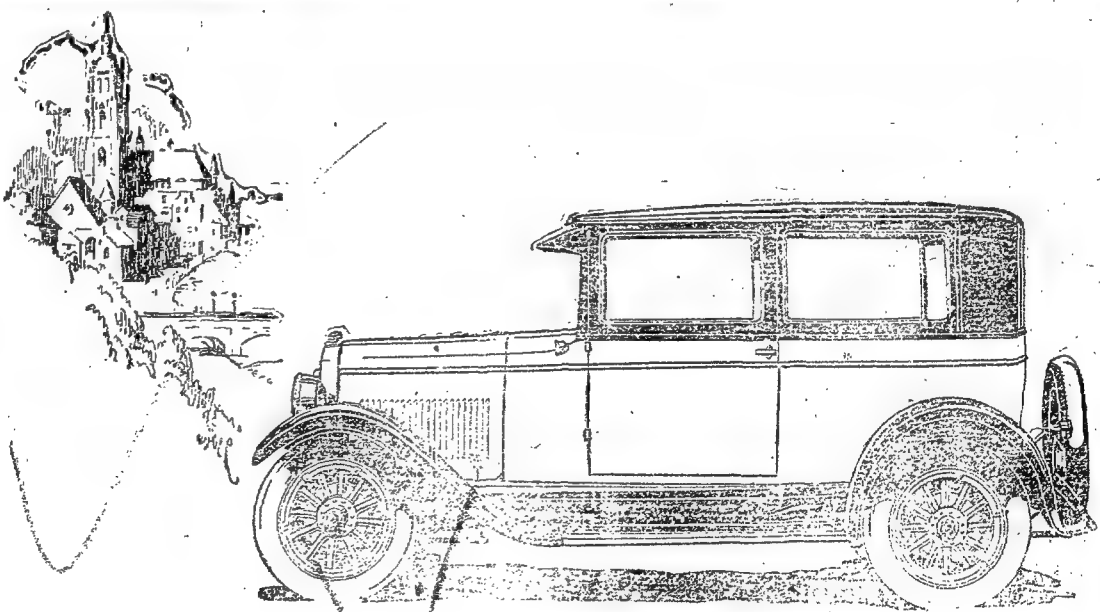
ఉపాధ్యాయుల ధర్మమును నిర్ణయించు గురించి కొన్ని తీర్మానములు గావించబడెను. ఉపాధ్యాయుల లండను యిద్దగు నిరంజనములకు యు నూతనమును చేర్చుకొనవలెననియు తీర్మానములు గావించబడెను. (ప్రె. ప్రె.)

క్రొత్త

ఓ క్లండు

టూరింగు కారు రు. 4300

సీడాను కారు రు. 5000

ఈ క్రొత్త రకము ఓ క్లండు మాదిరి మోటారు కారులు నిర్మాణాద్ధమై కేవలము కొత్తవద్దతి. ఇది చాలు అంతమైనవి. బాగుగా డెవలపు చేయబడిన ఆరు సిలండరుల యంత్రసామగ్రి ఎటుల కావలసిన నటుల నమకనదిగానున్నది. చాసీసు-బాడి నిర్మాణము చాల శ్రేష్టమైన రకముగా నున్నది. ఈ కారులు రాళ్లవలె గట్టిగా నున్ను, చాలకాలము మోసములేకుండా పనిచేయును. కావున మంచి చెడ్డలను విచారించి కొనువారు యివి మిక్కిలి విలువగలవని గ్రహింపగలుగుదురు. మీరు దయతో మా షో రూముకు వచ్చి యీ క్రొత్త రకము కారును చూడగోరెదము.

సింపున్ కంపెనీ, లిమిటెడ్

మదరాసు, ఉదకమండలము.

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

బొంబాయిలో వైర్ లెస్ టెలిగ్రాఫు కార్యాలయము సేర్వకముట

సార్యభాముని సందేశము

బొంబాయి, జూలై 28:—బొంబాయియందు “తీగతేని ఓడ్యుల్ వార్తాలయము” ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటగానూ, ఓడ్యుల్ ప్రభువుగారు సత్తీస మేతులై ఈ సాయంత్రము 5 గంటలకు రైలుదగి వెంటనే సపరివారముగ వెంట్రుటై టెలిగ్రాఫు కార్యాలయమునకు జరిగి. ఈ యుత్సవముకొర కవట ప్రత్యేకముగ నిర్వహించిన సభావేదికయందు సమావేశమయియున్న నగరపరిషత్ ప్రభువు, సర్ డి. ఎన్. మిత్రగారు రాజప్రతినిధికి స్వాగతముపలికి ఇండియన్ రేడియో టెలిగ్రాఫు కంపెనీ పరిపాలక కర్మ సభ్యులను వేర్వేరు వరుసగా సరియైన మొనర్చిరి. పరిపాలక కర్మాధ్యక్షుడగు సర్ బ్రహ్మం రహీముల్లాగారు క్లుప్తముగా సభ్యులను, ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలసినదని రాజప్రతినిధిగారిని గౌరవము తమ కంపెనీవారసలంబించిన “నీమ” ఓడ్యుల్ యంత్రములు నిమిషమునకు 200 మాటలను పంపగలవని నుడిచిరి. దూరదేశములకు వార్తలను పు టెలిగ్రాఫులుగాని కేబిల్ లుగానుగాని ఇదివరకెన్నడు సంత వేగముగ వార్తలను పంపగలిగియుండలేదు. అచితకాలములోనే ఓట్టి టెలిఫోను పద్ధతిని గూడ నేర్పాటు చేయగలుగుదు మని నమ్ముచున్నాము. అని రహీముల్లాగారు రినిరి.

మొట్టమొదటి సందేశము నంపు గౌరవమును తన కొనగి నందులకు రాజప్రతినిధిగారు, వెంటనే పరిపాలక సంఘమువారికి కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. ఏబి వర్తమలకుపూర్వము మొట్టమొదట ఇంగ్లండునకును భారతదేశమునకును, తంతివార్తాలయ కేంద్రరూపమైన అంతర్వహితు ఇంగ్లండునకును భారతదేశము నందున్నవారికిని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనుటకు ఆరువారములు పట్టెడిది. తంతివార్తాలయముల కేంద్రరూపములను రెండుమాడుకోజులలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనుటకు పిలయ్యెను. ఇప్పుడే రేడియో టెలిగ్రాము ద్వారా, ఇంగ్లండునకును భారతదేశమునకును కొన్ని నిమిషములలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపుకొనవచ్చును. భారత అంగ్ల దేశముల నేకముగ గట్టియు న్నేహపాశముల నిడి మరింత దృఢతర మొనర్చునని నమ్ముచున్నాను.” అని రాజప్రతినిధిగారు, తాను మొట్టమొదట లండను నగరమునందలి సార్యభామునికి రేడియో ద్వారా కొక సందేశమునంపెను. రాజప్రతినిధిగారు ముందాసందేశమును ప్రేక్షకులకు చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట రాజప్రతినిధిగా రాసందేశమునుగొని లోనికి జని సందేశములనంపు యంత్రముపై నుందిరి. రాజప్రతినిధిగారు తమ సందేశమునందలి చివరమాటను పంపిన అనంతరము రెండు సెకనులలో, సార్యభాముని ప్రత్యుత్తరమునందలి మొదటిమాట వచ్చెను. రాజప్రతినిధిగారు క్రింది సందేశము నంపిరి. క్రితగా నీవార్తాసంఘ ప్రారంభోత్సవమును జరుపుటకు పూర్వము భారతదేశము తరపున, సవివరముగ కుశలప్రశ్న మొనర్చుచున్నాను. ఈవార్తా సౌకర్యములవలన ఆంగ్ల భారత ప్రజల యంద న్యో న్య భావ మధిక మగుటయేగాక, తమయెడల రాజభక్తి గౌరవ పాశములుగూడ బృఢతరమగును.”

సార్యభాము డి క్రిందివిధముగ ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. “ఓడ్యుల్ వార్తాలయ సంఘ ప్రారంభోత్సవ సమయమున భారత ప్రజలతరపున మీరు మమ్ములగుంచి గావించిన కుశలప్రశ్నల కంతయుకృతజ్ఞుడను. నా భారతీయులను అంగ్లేయులను అన్యోన్యముగ రాగవద్దుల గావించుచున్న రాజభక్తి గౌరవము ను నేను బాగుగ గెరుగుదును. ఈనాటి వార్తాసంఘములను నీరెండు దేశములకును ఉత్తరప్రత్యుత్తర సౌకర్యములు చాల అభివృద్ధిగాంచును. అందువలన నీరెండు దేశములకును అన్యోన్య భావ మధికమై ఓడ్యుల్ వార్తాలయ ప్రయోజనముల నందుగాకయుని ఆశించుచున్నాను.”

రాజప్రతినిధిగారు సార్యభాముని సందేశమునుచదివినపు డు ప్రేక్షకులందరు లేచిరి. సగౌరవముగ నాలకించిరి. బొంబాయి నగరపరిషత్ సర్ లెస్లీ విల్సనుగారు, రాజప్రతినిధికి కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుచు, నూతన రేడియో వార్తాసంఘము జయప్రదముగ వర్ణిల్లి ఇంకను దేశమునందంతటను ఓట్టి వార్తాలయములన్నింటిని ప్రారంభము గాకయుని ఆశిర్వదింపిరి.

(ప్రత్యుత్తరము)

బొంబాయిలో దూర శ్రవణ యంత్రాలయము

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

బొంబాయి, జూలై 28:—రాజప్రతినిధిగా రిదినమున బొంబాయిలో “ఇండియన్ రేడియో కంపెనీవారి దూర శ్రవణ యంత్రాలయ ప్రారంభోత్సవమును జరిపినపుడు నగర మందంతటను అపరిమితోత్సాహము వ్యాపించెను. ఉపవాసములు ముంచివినవలసిన, కార్యక్రమపట్టిక యందగి వివరములు లగ్నియు ముగిసినపిదప, ఇం. బ్రాడ్ కాస్టింగ్ కంపెనీ కేసరలు మానేజరు ఎ.కీ. డబ్ల్యు. గారు బర్మిన్ హామగారి గ్రామ ఫోను ఉపవాసమును దూర శ్రవణ యంత్రముపై కేక్రించిరి. నగరమునందు వేర్వేరు ప్రదేశములందు “రేడియో కేక్రి” యంత్రముల సేర్వకచిరి. ప్రజలు గుంపులుగుంపులుగా నా యంత్రముల వద్దకేరి వానిని విని ఆనందించిరి. రాత్రి 9 గ 15 ని లకు మంగళ వాచకములతో నీయుత్సవము ముగింపబడెను.

దూర శ్రవణ యంత్రాలయ సంఘాధ్యక్షులగు సర్ ఇ. బ్రహ్మం రహీము తుల్లాగారు, ప్రారంభోత్సవమును జరుపవలసినదని రాజప్రతినిధిగారిని గౌరవము, ప్రపంచమునందు నాగరిక దేశములందంతటను, కాస్త్రు వేర్వేరులు క్రొత్త క్రొత్త విషయములు కనిపెట్టుచు, ఆనందముల నంతలే క్రిత సమస్తములగు నొనర్చుచుండెదనియు నుడిచిరి అట్టి దేశము లన్నిటియందును దూర శ్రవణము యంత్రనిర్మాతలు విరివిగ పాగించుచున్నారని. భారతదేశమున డిట్టి యంత్రాలయ సౌకర్యముల వ్యాపింపజేయుట కనుపమనమున నవకాశములు గలవు. అట్టి అవకాశములు గాంచి ఉత్సాహపూరితులమై ఈ సంఘమును స్థాపించితిమి. మా ప్రయత్నములు సఫలమైనయెడల ఉత్తర కాశ్మీరవాసులు దక్షిణమున తిరువాన్కూరు వాసులును గూడ ఒకే సమయమున వార్తలను వినుచుండగలరు. నైసర్గిక దూరభేదములు వారి నడ్డుపెట్టజాలవు.

ఈ దేశమున, అనేక ప్రాంతములందనే భాషలుగలవు. అది మా యుద్దమసర్వరవాస్త్రీకి కొంత ఆటంకముగ నుండును. అయినను, ఆయా ప్రాంతములవారి కనువగు యంత్రసౌకర్యముల గావించుటకు మేము ప్రయత్నించెదము. ఈ యుద్దమము విజయమందునరకు మేము, విరుగు విరామములేకుండ కృషి సత్పదము. మా ప్రయత్నములకు భారతప్రభుత్వమువారును, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును ప్రజలును చేయూతనొసగి ప్రోత్సహించెదనని నమ్ముచున్నాను.

భారత కార్యదర్శి యుపన్యాసము

ప్రారంభోత్సవసమయమున ప్రదర్శించుటకుగాను, భారత కార్యదర్శియగు బర్మిన్ హామగారు ప్రభువుగా కొక యుపన్యాసమునొసగిరి. ఇందుకొరకుగా నాయుపన్యాసమును ప్రత్యేకముగ గ్రామఫోన్ స్టేషనుల తయారుచేయించి తెచ్చిరి. ఆయుపన్యాస మిదిదినమున దూర శ్రవణయంత్రముద్వారా, భారతదేశ మందన్ని ప్రాంతములను వినిపించునట్లు వ్యాపింపజేయబడెను. బర్మిన్ హామగారు ప్రభువు రాయుపన్యాసమునందు ప్రథమమున దూర శ్రవణ యంత్రనిర్మాణసంఘమువారి ప్రయత్నముల నభినందించిరి. ఈయుద్దమము, పాశ్చాత్య దేశములందు ప్రజాసామాన్యమునందు వ్యాపించినంత త్వరగా భారతదేశప్రజాసామాన్యము నందు వ్యాపించునని తలచుటకు నే నెంతవేరివాడను గాను. అందుకు భాషాభేదములు దేశభేదములు మొదలగు ఆటంకముల నేకములు గలవు. భారతదేశమునకు ప్రస్తుతము అభివృద్ధిసరముగ గావలసినది విద్య. ఒక్కబాలకును బాలికకును మాత్రమే గాదు. పెద్దలకు గావలెను. భారతదేశమున పల్లెటూళ్లయందును పట్టణములందును విద్యాప్రచారమున కీయుద్దమము విశేషముగ దోడ్పడునని నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

“అజ్ఞానతిమిర భాస్కరదర్శయ నిర్మూలనము” అను అపూర్వ గ్రంథము అచ్చు తింపబడి వెలుకు సన్నిధి మొదలున్నది. ఇందుది మతత్రయ పితామహులచేతను బరీక్షించబడి, విజయనగర పితామహుల సంతాన సీతపండిత వర్ణులచేతను, అంగ్లేయుల సంస్కృత భాషాభివృద్ధిచేతను, తదితర బహువిధ్య దృష్టిలం ద ము చేత ను జ్ఞాపింపబడి యున్నది. వర్ణాశ్రమధర్మములు తెలిసికొనుటకు ముఖ్యమైన విషయము లిందుగలవు. ఇది కృష్ణాక్షరాలా. జి. యస్. డి. సరస్వతి స్వామిలవారు వ్రాసిన “అజ్ఞాన తిమిర భాస్కర” మను గ్రంథముపైన వ్రాయబడిన ఖండగ్రంథమై శ్రీమన్మాధవగూపి వారి మధ్య కంఠివ సింహాద్వైతాచార్యులవారిచే రచింపబడియున్నది. పలుకువాడు ఈ క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి తెప్పించుకొగలరు. చిరునామ పోస్టాఫీసుగా రూ. 3-0-0. శ్రీమన్మాధవగూపి వారి మధ్య కంఠివ సింహాద్వైతాచార్యులు, కృష్ణాక్షరాలా, గుడివాడతాలూకా, లింగాలపాడు, కామారాజు.

రంగీల రసూలు కేసు తీర్పు

అన్ని రాష్ట్రములందు ఆదేశవనభలు జరుగుట
లాహోరునభలో ముఫ్తలాన మహమ్మదాలిగారు
ఉపన్యాసించుట

లాహోరు, జూలై 28:—నిన్నటిదినమురాత్రి ముఫ్తలాన మహమ్మదాలిగారి ఆధ్యక్షతన గొప్పమహమ్మదీయ పౌరసభ జరిగెను. దాదాపు 15 వేలమంది మహమ్మదీయులు సభకు వచ్చియుండిరి. సభ ప్రారంభించుచు మహమ్మదాలిగారిట్లు చెప్పిరి:— ఈవిషయమున మహమ్మదీయులు వికమత్యము మాపకుండుట విచారకరమగు విషయము. కొంతమంది మహమ్మదీయులు భిలాపతుసంఘమును తిరస్కరించుచున్నారు. (మీరే ఈ విభేదములకు ముఖ్యకారకులు లని సభలో కేకలు) మహమ్మదీయులందరు భగవంతునిపై భారమువైచి మతగౌరవము కాపాడ సంసిద్ధులు కావలెను.

స్వరాజ్యముపొందిన హిందువులు మహమ్మదీయులను ఆరాచిలె చెదరు. హిందువుల సంఖ్యనుజూచి మహమ్మదీయులు చెరవనాడదు. భగవంతునినమ్మి మహమ్మదీయులు తమధర్మములను నెరవేర్చవలెను అల్లా మానవులగుండలి మతభేదములను పాటించదు. కపీరులు దేశమున లేకుండజేయుట ఇస్లాం ధర్మము. అల్లా ఎల్లప్పుడును మహమ్మదీయులపక్షమున నుండును. కావున మహమ్మదీయులు భయపడనక్కరలేదు. మహమ్మదీయేతరులు కాంతికోరినవారిని వదలిపెట్టుట మహమ్మదీయుల ధర్మము.

పిమ్మట మహమ్మదాలిగారు రంగీలరసూలు కేసు తీర్పు నుగురించియు మతప్రవక్తలయమాషించుచు నిషేధించి కాసనపు ఆవశ్యకతను గురించియు ముచ్చటించిరి.

తీర్మానములు

మతప్రవక్తల దూషణను నిషేధించుకాసనము త్వరలో కావలయుననియు మస్లిం అవులులుక్ పత్రికాధిపతిని విడుదల చేయవలయుననియు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు రెండుతీర్మానములు గావించబడెను. ప్రభుత్వోద్యోగములలో డిల్లీలో నూటికి 80 వంతుననున్న పంజాబుసరిహద్దు రాష్ట్రములందు నూటికి 80 వంతుననున్న మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపవలయుననియు మహమ్మదీయులు హిందూవర్తకులను బహిష్కరింపవలయుననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

హిందువులకు మహమ్మదీయులకు ఐకమత్యము కువరదు

ముఫ్తలాన హజరతు మోహినిగారి
అభిప్రాయములు

కాన్పూరు, జూలై 28:— నిన్నటిదినము కాన్పూరులో జరిగిన సభయందు పవన్సంనియచు ముఫ్తలాన హజరతు మోహిని గారిట్లు చెప్పిరి:— హిందుమహమ్మదీయ ఐకమత్యము కొరకును దేశస్వాతంత్ర్యము కొరకును నేను మొదటినుండి పనిచేయుచుంటిని. పండిత మహేశ్వర లజపతిరాయగార్లు మహమ్మదీయ మతమునకు క్రైస్తవులని అధిక సంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయుల అభిప్రాయమెయ్యన్నది. నా అభిప్రాయముగూడ ఇదేయైనను నేను విరువురులోకలసి పనిచేయుచుంటిని. హిందువులతప్పదా రియందున్న వారితోకలసి పనిచేసి వారిని మంచిమార్గమునకు తిప్పవలయునను ఉద్దేశముతో నేనట్లు ప్రవర్తించితిని. కాని పరిస్థితులు నానాటికి విపరీతముగ పరిణమించుచున్నవి. హిందువులు మహమ్మదీయప్రవక్తలనే దూషింప పూనుకొనియున్నారు. కొందరు బహిరంగముగ దూషించుచున్నారు. మరికొందరు ఈ దూషణను రహస్యముగ ప్రోత్సహించుచున్నారు. ఇట్టిపరిస్థితులలో భారతదేశమందలి హిందువులకు మహమ్మదీయులకు నిన్నటికే మైత్రి సమకూరదని దూషిగ చెప్పుచున్నాను.

ఇతర నగరములందు సభలు

రంగీలరసూలు కేసు తీర్పునఖండించుచు డిల్లీ, అమృత సరము, నాగపూరు, కడప, మరెన్ని నగరములందు మహమ్మదీయులసభలు జరిగినవని తంతివార్తలు వచ్చినవి.

ఢిల్లీ, జూలై 28:—కరీముబక్కు హజరతు మోహిన్ నల్లమందు శాశ్వతముతో పట్టుకొనిరి. ఇల్లు సోదాచేయుగా 84 వయసు భారమును రిక్కి తమల వల్లమునకు చెప్పిరి.

కాకొర్రీ కుట్ర అప్పీలు

రాజేంద్రనాథలాహిరి, భూషణసింగు

రామప్రసాదుగార్ల విచారణ పూర్తియగుట

లక్నో, జూలై 28:— ఆయోగ్య ఫీల్డ్ కోర్టులో పూర్తి అర్హత వ్యాపారముగా కుట్ర నేరము అప్పీలు విచారించుచు అందు మరణదండన విధింపబడి అప్పీలు గావించి కొనిన మువ్వరి అప్పీలు మంతు విచారించి పూర్తి చేసిరి.

రాజేంద్రనాథ లాహిరి, భూషణసింగు, రామప్రసాదుగార్ల అప్పీలుగార్లు. మొదట భూషణసింగుగారి కేసు నెత్తుకొనిరి. భూషణసింగుగారి పక్షమున జె. యన్. మిత్రాగారు వాదించిరి. ఆయన భూషణసింగు కుట్రవాదులలో నొకడే. ఆతడు బ్రహ్మచారి బండిపోటులో పాల్గొనగా అది కుట్రలో భాగమాయన విషయమునకు. తన కయింటు కుట్రలో నున్నది తే నిదీయను విషయమున గూర్చిన సాక్ష్యము బహుస్వల్పము. కుట్రలో నున్నాడని చెప్పటకు ఆతడు బ్రహ్మచారిలో పాల్గొనబడె గారము. కాని సాక్ష్యము మాచినయెడల యాతడు బండిపోటులో పాల్గొనినట్లు తెలుపుటకు సాక్ష్యము లేదని తేలిపవచ్చును. బండిపోటులో పాల్గొని నందమగారి ఎవరి హత్యయందు పాల్గొనినట్లు రుజువులేదే! కావున మరణదండన మరీకరింపవలెను.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి పూర్తి అర్హతగారిట్లనిరి. “సంయుక్త పరగణాల పోలీసువారు అప్పుడే బండిపోటుజరిగినచోట డాక్టర్లుంటారు కనుపడినప్పుడు ఏల దానిని విప్లవోద్యమముతో గలపలేదో నాకెక్కలేదు. ఆటూటాలు విప్లవకారులు తరచు ఉపయోగించుచున్నారని తెలియును.”

రాజేంద్రనాథలాహిరి అప్పీలు

తరువాత రాజేంద్రనాథ లాహిరిగారి అప్పీలుచేపట్టిరి. ఆయన తరపున కె. సి. దత్తుగారు వాదించిరి. “లాహిరిని రెండు నేరములకై శిక్షించిరి. కుట్ర, రయిలుదోపిడి. దోపిడిలో పాల్గొనినట్లు సాక్ష్యము బహుశా సాధారణమైన ముద్రాయయి, ఆరంభమునందు ప్రయోగముచేసిన డాక్టరు గుప్తాగారి దియు. బహుశా సాక్ష్యమును నమ్మ వీలు లేదు. మొదట స్టేట్మెంటు నిచ్చి, కాదని, తిరిగి మొదటనిచ్చిన స్టేట్మెంటునే యొసంగిన ముద్రాయమాట నమ్మజనదు. అతనిదర్శిత అతనియందు ఎంతవరకు ముందరగూచో చూపుచున్నది.

తరువాత గుప్తాగారు గుర్తుపట్టుట! తాను లాహిరిని సరిగ్ గుర్తుపట్టజాలనని యాతడు చెప్పియున్నాడు. అట్టిసాక్ష్యముపై నాక్లయిటును నేరముడనుటకు వీలులేదు. అదిగాక ఉరి తీయుట కసలే వీలులేదు.

కుట్ర సంబంధమున లాహిరిపై సాక్ష్యములలో అతి భార మైనది దస్తూరీల ఎక్స్ పర్టు. అట్టి ఒక ఎక్స్ పర్టు అభిప్రాయము తీసికొని ముద్రాయ శిక్షించుట న్యాయమనదగదని నేరంబుచున్నాను.

ప్రధాన న్యాయమూర్తి:— నేను ముద్రాయ దస్తూరీని సరిచూచి ఎక్స్ పర్టు అభిప్రాయమును తీసికొందును.

కలకత్తానుండి వచ్చిన ఘట్టాగారి యిరువురి అప్పీలుదారులతోపున నిట్లు వాదించెను. మొదటి ఇరువురు న్యాయవాదులు చెప్పిన యుక్తాముక్తకల విపులీకరించి అప్రూపరు బెనారసి స్టేట్మెంటుగూర్చి యిట్లు చెప్పెను.

“బనారసి తాను ఇది అది అంతయు అస్సనాల్లానుండి విన్నట్లు తెలిపెను. బంబాయి ఇతరవిషయముల సందర్భములు సాక్ష్యపుచ్చుచు ననుసరించి బనారసిది సాక్ష్యముగా తలంపబడజనదు. లాహిరి దక్షిణేశ్వర బారాబారు బాంబుకేసులలో శిక్షింపబడుట ఈ కేసుతో సంబంధముండజనదు.” తరువాత “విషయ న్యాయమూర్తి చెప్పినవిషయములగూర్చి ఇట్లు చెప్పి విరమించెను: “ఈ ముద్రాయలు ఏమిచేసినను తమ పోషకార్థముగాదు. కావున వారియందు దయమాపదగను. వారికి ముక్తి యొసగవచ్చును. సరియైనదోపిడిపిరి. అని వారితప్పిదమే. దేశమందు రాజకీయనిర్భాము దోషభూయిష్టము. విద్యావద్ధతి కుల్లికూడైనది. యవకులు పెద్దలై తమ దేశానికి యిలా చింప సన్మార్గములన్నియు మానియున్నవి. వారిశత్రులు తప్పుమార్గము ననుసరించెను. వివక్ష బాశక్తి భూన్యమయ్యెను. యవకులు ఏమిచేసినను వారు చేసినది న్యాయమున నిమ్మ మనఃస్ఫూర్తిగ చేయుచున్నారని. తమ రానిధిభావము కునకులో నుండుకొని నాక్లయిటులను వారు.

వేదికలవైనుండి నిచ్చు ఉపన్యాసములు

నిజముగా కార్యరూపము దాల్చినచో పరిశ్రమమున కెంతమాత్రమును లాభకారి గాదు.

పోస్టు బాక్సు నెం. 86, మద్రాసు. ది మద్రాసు వెస్టిల్ ఫ్యాక్టరీ, మద్రాసు.

చేసినదాని తప్పు ఒప్పులను ఆలోచించుకొనుటకు తగు కాల పరిమితి నొసంగ గోరుచున్నాను.

రామప్రసాదు

తరువాత మిత్రాగారు రామప్రసాదుగారి తరపున వాదించిరి. విమర్శి బండిపోటు సందర్భమున రామప్రసాదును గుర్తించిన బెనారీ, వాలా గార్ల సాక్ష్యము ఆవమానాస్పదము సాధారణ బండిపోటుదారులను విమర్శి బండిపోటులో విప్లవకారులు నియమింపబడిన సందర్భము అసత్యము. అది విప్లవోద్యమములను ప్రయత్నముల వ్యతిరేకము కావున బనారసిసాక్ష్యమును నమ్మ వీలులేదు. బనారసి తప్పు ఇతరులు ఎవ్వరును రామప్రసాదు తుపాకుల పేర్చినని చెప్పలేదు. కావున ఈ నేరమునకు నా ముద్రాయకి శిక్షయుండరాదు. రెండవ అప్రూపరు ఇందుభూషణుడు నాక్లయిటు కుట్రలో నున్నాడని చెప్పిన రెండవ సాక్షి యాతడు కట్టవాడు.”

ప్రేమకేమన్

వారిమువ్వరివిచారణ యొక్క వెనుక ప్రేమకేమను అప్పీలు విచారించ ప్రారంభించిరి. ఈతని కుట్ర నేరమునకు మాత్రము రివీండ్ల కలిపియు విధించిరి. ఆతనితరపున బాక్సును పెయిను గార్లు వాదించిరి. బాక్సును వాదించుచు తన కయింటు రామప్రసాదుతో గాని ఇతరులతో గాని ఏ సంపర్కము ఎరుగదు అతడు చేసినవన్నియు స్నేహబలమేగాని వేరగాదు.

మిగిలిన అప్పీలుదారుల కేసులు రేపు చేపట్టెను.

(ఆ. వె.)

లాస్సేలా సంస్థానపు అరెస్టులు

12 మంది పెద్దచునువ్యుల సవమానపరచుట

కరాచీ, జూలై 28:—లాస్సేలా సంస్థానాధికారులు ఆసానములోని 12 గురు పెద్దచునువ్యుల అరెస్టుచేసి నిన్న రాత్రిక రావీకొనివచ్చిరి. నారందరు బంతుగులే. దూంజాబాదికి జైలైనవారు. ముద్రాయలపై మోపబడిన కేసులు తెలియదు. కొందరు కుట్రచేసినవారన్నారు. కొందరు బంసాపాటుగారి యాగ్రహమే కారణమనచున్నారు. కేలులు బ్రిటిషు ఏజెంటు తంత్రియంపబడెను. అరెస్టుచేయబడిన పెద్దచునువ్యులు అనేక విషయాల హింసపెట్టబడి అసమానరూపబడిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

శ్రీశాంతి ఆశ్రమమునకు కావలెను.

సద్భావము గల్గినట్టియు, మతసంబంధ విషయములందు అభిమానముగల ఇద్దరు పనివారులు కావలెను. (బహుశాచారులకు ప్రాముఖ్యత నొసగబడును) వారికి ఆంధ్ర, ఆంగ్ల భాషలయందు మంచి జ్ఞానమువలెను. ఒకరు ఆశ్రమమునందు పనిచేయుటకును, మరియొకరు బయటటిరిగి 2 మాసపత్రాలకు చందాదారులను చేర్చుటకును కావలెను. తక్షణమే యోగ్యతాపత్ర కలతో సహా దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కార్యదర్శి, శ్రీశాంతి ఆశ్రమము,

కోటపల్లి కొండులు, ప్రతిపాడుపాడు, గోదావరి జిల్లా

దేవాదాయములమీద కమిషన్

ప్రతి సామాన్య దేవాలయమునకు వస్తుముత్తపు ఆదాయముమీద సామాన్య నూటికి 1½ గాపాయి దేవసానపుబద్ధ వారికి 1½ గాపాయి కేవలసానపు బిల్లా కమిటీచేరిన వారి వారి ఖర్చులక్రింద నున ప్రస్తుత యిచ్చుకొననలసి యున్నది. ఈ దాదాయమును నిర్ధారణ చేయువారు యీ బోర్డుక్రింద పనిచేయు యిచ్చుకట్ట ఓరిగిపోయినవి ఆధారపడి వీరికి ఆదేవాలయ చెప్పకలదుకొన్న ధర్మకర్తలు చెన్నపట్టాము వచ్చి చెప్పకొమ్మరి బోర్డువారు నోటిసు నిచ్చుచున్నారు. ఈ ధర్మకర్తలు సాధారణముగా అక్కడను పోవజాలరు. బోర్డు వారు తమ దుఖుగు తీర్చును ప్యాను చేసి తమ దేవదేవని నిర్దిష్ట కాలములో సామ్యు చెల్లించనియెడల 70 వ సెక్సను ప్రకారము తమ యార్ద్రును కొద్ది జీతవలెనే జిల్లాకోర్టువారి గుండా అనుట జరిపించి దేవాలయపు ధాముల సమీపించెనుగా ఉత్తరువులను బారీచేయుచున్నారు. నూతన సవరణ బిల్లులో యీబోర్డు నిలుచుకో లేదో సందేహమే. బోర్డు ఉండవలెనని సవరణల నుపపాదించుటకు కమిటీ రభిప్రాయ పడినట్లు వార్తాపత్రికలలో వదిని యున్నాము. ఈ సవరణలు వచ్చే లోపుగా బోర్డువారు తమ ఆర్ద్రును కొద్దులగుండా ఆములు చేయదలచుకొన్న యెడల యిచ్చును జిల్లాకోర్టులు చూపు. దేవాలయములేని గ్రామములేదు. సాధారణముగా సాలకు రు 250 లకు తక్కువవచ్చే దేవాలయమేలేదు. ఈ బోర్డువారికి యెట్టి న్యాయాధికారమే లేనపుడు వీరియుత్తరువులు కొద్ది జీతవలె పరిగణించ బహుళుంకని 70 వ సెక్సనులో వాయుబయే ఉండవలసి బోర్డుగా ఉద్దేశించు నాగ సమ్యును చేపొన్న ముఖ్యుల సాకల్యముగా విని చేయుచున్న తీర్పులను కూడా దగా మొదలగు కారణములవలన రద్దు కావలసియుండునని కక్షీదారులు చెప్పుకొన గలిగియుండగా వీరిని సాక్షులతో చెన్నపట్టాము రావలసినదనియు లేయెడల యిచ్చుకర్త రిపోర్టుమీద యెక్స్ ప్లై గూర్చు వేసెదమని యు యీబోర్డువారు చెప్పి దానిప్రకారము జీతచేయించి ఆములు జరుపుట మెట్టి న్యాయమున్నదో ఆలోచించుదు? వీరి నోటిసులు ధర్మకర్తల కసలే అందకపోవచ్చును. అందినను సాక్షులతో చెన్నపట్టాము పోవాలరు. సమ్యులు చేయకుండా, జిల్లా ముఖ్య పట్టాములకే సాక్షులరారు. వారు చెన్నపట్టాము వెళ్లుటకు బాధ్యులుకారు. ఈబోర్డువారికి, బలవంతము సాక్షులను రప్పించుకొనుటకు, వీరి కట్టి న్యాయాధికారమేలేదు. కాబట్టి వీరు తమ యార్ద్రును ఆములచేయుటకు పూనుకొనినపుడు, ధర్మకర్తలును, తిత్తా, లపు మేనేజర్లును, కొద్దులలో అడ్డు పిట్టినములు పెట్టకూడదు. వానిని కొద్దువారు అన్యాయముగ రికార్డించి వు, కొద్దికొద్ది కమిషను మొత్తములకు, శిలీక ప్రసీజరు కొద్దు ప్రకారము జప్తును, యేలములు జరిపి సామ్యు వసూలు చేసేసరికి యెంతకాలమోపట్టును. ఈబోర్డు యుద్వ్యగములకు, శిలీక రినిన్యూ డిపార్టుమెంటులవారు యేదిధమైన సహాయము చేసి, కమిషను రాబట్టి పెట్టరు. ప్రయత్నముఖర్చులు బాగుగా పెట్టరిది, డిక్రీ అమలుజరుగదని వనకందరకు తెలిసియేయున్నది. ప్రజలు వీరియెడల సహాయ నిరాకరణ విధాన మవలంబించుటచేతనే, యీవట్టును నిరకమైనది.

దేవాదాయములను నిలబెట్టుట కేర్పడిన యీబోర్డువారే, వాటిని అమ్మి తమజీతములను, తమక్రింది యుద్వ్యగముల జీతములను సంపాదించుకొనుచున్నారనే నింద ప్రబలి ప్రజలకు వీరి యెడల విశ్వాసము నశించినది. కాబట్టి వీరిని స్వీకరణములో తొలగించుటచేత్రేయము. ఇప్పటి దేవస్థాన పరిపాలనములోని యరాజు సీతి పోగొట్టుటకు, యీ ప్రస్తుత పట్టును సులూర్ణముగ మార్పుచేయువలసియున్నది. మునిసిపల్ లోకల్ బోర్డులలో ఉచితముగా పనిచేయుటకు వేలాలది పెద్దనుమట్టులు, మంత్రులను ఆహ్వానము, తమ కాపవపుల స్వీకరణముని ఆశ్రయించుమండగా, మనదేవాదాయమును రక్షించుటకై అనేకమంది గ్రామములు గౌరవార్థము గుర్తికర్త పదవిని స్వీకరించదలచినప్పుడును, ఆపనిని యుచితముగా చేయించి పాపముని మనకాప్రములు ఘోషించుమన, పునము, యీ నిర్మకర్తల మీద పైతిటికినూత్రము, జిల్లాలో 12 వరు పెద్దనుమట్టులు దొరకరా? ఈ యాచర్యవర్తనలలో నిర్మములను సంరక్షించుటకు యింతటి జీతములు పుచ్చుకొను కమిషనర్లు యిచ్చుకట్ట కావలసినవ్విరా? ఈబోర్డువారి యెస్కాబ్బిమొమెంటుకు ఖర్చుపెట్టు సామ్యులో కేరాలము జిల్లాకమిషనరుమొదల ప్రయాణపు ఖర్చులను, చిన్నగుమాస్తాల జీతములను వినియోగించిన

యెడల, యిచ్చుకట్టకంటె అనేకరెట్లు బాగుగా పనులు జరిగి యుండెడివి. అప్పుడు, ఆటెటు మొదలగు యెస్కాబ్బిమొమెంటు ఖర్చులను భరించుటకు, కేయిరూపాయాలుపైగా వచ్చుదేవాలయములపై, నూటికి ఆయిదురూపాయా నిచ్చుటకుమాడ, వెనడియరు. మునిసిపాల్ ట్రీలోవలెనే దేవసానపు కమిషనరు, కమిషను సులభముగా పనుల్లు చేయగల నిబంధనల సేర్పాటు చేయవచ్చును. అటులైనచో, ప్రస్తుతబోర్డువారి దుర్మగవ్యయముపోయి, సామ్యుంతయు అనేకమంది బీదలకు జీవనోపాధికిరి, దేవాదాయసంరక్షణకును మిక్కిలి యుపయోగించును. ఈ తల బరవుగల పరిపాలనపోవుటయే మంచిది. కమిటీమొదలగు వీరి గుమాస్తాలునుమాడ ధర్మకర్తలవద్ద చేయిచావులు తీరకపడుమందు నమటుకు సందేహములేదు. దీని నలన ధర్మకర్తలు స్వామివారి దాదాయములనుండి తినిమరుగుటగూడ జరుగవచ్చును. వీరు ఆయిదుసంవత్సరముల కొకసారి నియమింపబడుమందుగు గనుక, మొదలలో లంచములు వెనజ్జి, వానిని పూర్వకొనుటకు దేవాదాయమును కుంపుచేయుటయు, దానిని లంచము పుచ్చుకొన్న మొదలగు పార్షింపులయు తీరకపడవచ్చును. ఇట్టి కీడులు బోర్డుయొన్నను సంభవించును. వీరికి ప్రజలే యుత్తరవాదులు. దుర్మగ్యపు మొదలగు యెన్నుకొనుట ప్రజలచే తప్ప. ప్రజాస్వామికప్రభుత్వము కూడ తక్కిన మానవసంసారపనులవలెనే లోపభూయిష్టముగానుండును. ప్రజలలో వ్యాపించు నీతి పట్టుదల దోఖిమానను అన్యాయముమీద యేవగింపు, దుర్మగ్యము నామటుకు కావలసిన స్వార్థత్యాగము, యీమొదలగు సద్గుణములనుబట్టియే ప్రజాపరిపాలన ఫలితములు వెల్లడియగుండును. ఇట్టి రాజకీయ యంత్రము అప్పుడప్పుడు ఆపజముకాంచినదని మనము నిష్పన్నుకొందమాడను. నిర్దిష్ట కాలకున సమాప్తము యేర్పాటుకొన్న మన ప్రతిఘటనలు సులభముగా మార్పుకొనయివలెను. కాబట్టి మన ధర్మకర్తలను, వీరిని అదుపాజ్ఞలలో నుంచు మనజిల్లామిట్టి మొదలగు, ఆయిదుసంవత్సరముల కొకసారి మార్పుకొనుచుండుమగునకు, వీరు లంచము తిన్నను, విశేష కాలము తినజాలరు. ఈపై కారణములచేత, అధిక వ్యయముతో కూడినట్టియు అసమర్థతయు నిరంతరశక్త్యము కూడ కలిగినట్టియు యీ దేవసానపు బోర్డుకు తీసివేయుట మంచిదని నా యభిప్రాయము.

జిల్లారి సూర్యవారాయరావు.

జ్యోతిష గ్రంథములు		
1 జ్యోతిష ప్రథమబోధిని		0 8 0
2 కర్మసంహిత		0 8 0
3 పూర్వపారాశరి		0 8 0
4 బృహత్పరాశరసంహిత		0 8 0
5 జాతకమార్తాండం	1 వ భాగం	1 8 0
6 "	2 వ "	1 8 0
7 "	3 వ "	1 8 0
8 ఆంధ్రజాతకతత్వం	1 వ భాగం	1 0 0
9 "	2 వ "	1 8 0
10 జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశం	1 వ భాగం	1 0 0
11 "	2 వ "	2 0 0
12 "	3 వ "	4 0 0
13 అనుభవ జాతకతరంగిణి		0 8 0

వీనిలో 6, 7, 9, 12 సంఖ్యగల పుస్తకములు, అమ్మిలో నున్నవి. తక్కినవి వెంటనే వి. పిగా పంపబడును. జ్యోతిషముందు బొత్తిగా ప్రవేశములేనివారు జ్యోతిష ప్రథమబోధినియు, కొంతవరకు సవేశముగలవారు, జాతకమార్తాండం వగైరా గ్రంథములును, తెచ్చించి, చదువవలెను.

ఆకెళ్ల వెంకటశాస్త్రి,
గ్రంథకర్త.

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

దీవశ క్తి ఆవతారము 219

ఇరువదవ శతాబ్దమునందు 20 సం॥రములకు వెనుక బయలుదేరినది.

"శక్తి సంజీవని" మాత్రలు

48 సం॥రముల అనుభవ వైద్యులసాత తమగు చేయబడినది. మిక్కిలి సూక్ష్మముగలది. మిక్కిలి విలువగల వస్తువులచే తమగు చేయబడినది ఇదిగోగో నున్న శక్తిని అట్లునేముంచి, కేరీరమునకు మంచి పటుత్వమును గలిగించును. 1 నెలకు సరిపోవు బంగారు పూతగల 60 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి ధర రూ॥ 12 లు. 30 మాత్రలు గల డబ్బా 1 కి ధర రూ॥ 8 లు ఇతర ఔషధముల బాహితో నాసిన పంపబడును.

అతంతగనిగమా ఔషధాలయము
26 బ్రాజ్ఞే, మద్రాస్.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూలై నెల 25 తేది సోమవారము.

1. ధాన్యములు.

దనిచూలు బా 1-కి	రు 122 మొదలు	180 వరకు
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తేనాలిని	ప 42 కలది	రు 14 0 0 15 0 0
నెల్లూరిని	డిబ్	15 8 0 16 0 0
డిబ్	డిబ్	16 4 0 17 0 0
రాసులు	ర. 164 అస్తా 1-కి	10 8 0 11 0 0
సువ్వులు	"	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	"	16 0 0 17 0 0
సెనగలు	డిబ్	14 0 0 14 8 0
పెసలు	డిబ్	15 0 0 16 0 0
వినుములు	డిబ్	17 0 0 19 0 0
ఉలములు	ర 195	14 8 0 14 12 0

3. నూనెపప్పులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి	"	158 0 0 156 0 0
నెయ్యి మ: 1-కి	"	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి	"	54 0 0 56 0 0
ఇతరప్రదేశము	"	50 0 0 52 0 0
వేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి రు 120 మిమకా నూనె		115 0 0
ఆముదము బా 1-కి		105 0 0 106 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి		76 0 0 77 0 0
కూరపసుపు	"	85 0 0 42 0 0
మిర్చికాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి		105 0 0 126 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	రు	40,45
కాళహస్తీపాయకట్టు	"	50,55
బెల్లము బా 1-కి	రు	40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	"	21 0 0 56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	"	29 0 0 80 0 0
చదరం	"	25 0 0 81 0 0
రవుండు	"	28 0 0 29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	"	6 14 0
నెం 6 బెన్ని ధర	"	4 2 0
నెం 24 " లాకి	"	5 12 0
నెం 60 " కారం బెన్ని	"	9 0 0
నెం 40 "	"	10 0 0
నెం 44 "	"	5 8 0
నెం 20½ భారతలక్ష్మి	"	6 7 0
నెం 20½ న్యూకాలక్	"	6 6 0
నెం 12½ సాపురికి	"	5 4 0
నెం 12 కరింబాయి	"	5 7 0
నెం 20½ కాపురికి	"	6 4 0
నెం 40 జమ్మరు	"	9 11 0
నెం 44 సాంజో	"	4 15 0
నెం 4 బెన్ని	"	8 12 0

7. దూది.

బోండాబెట్టు బాదన 1-కి	రు	800 0 0
పల్నాడుదూది	"	145 0 0

8. లోహములు.

వెండి 100 రులంగు	"	60 10 0 60 12 0
బంగారు, కులము 1-కి	"	21 0 0 21 2 0
వనరము 1-కి		18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	"	283 0 0 285 0 0
రాగి బా 1-కి	"	254 0 0 256 0 0

9. షీ ర బ లా తైల ము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. నవస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుదు. ఆర్ధరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా).

వీటియొక్కను గుణములను గుఱించి యిదివరకే అందరికిని
వాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసియున్నది
అట్లు తెలియనివారు ఆలసింపక తక్షణమే

మా తోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

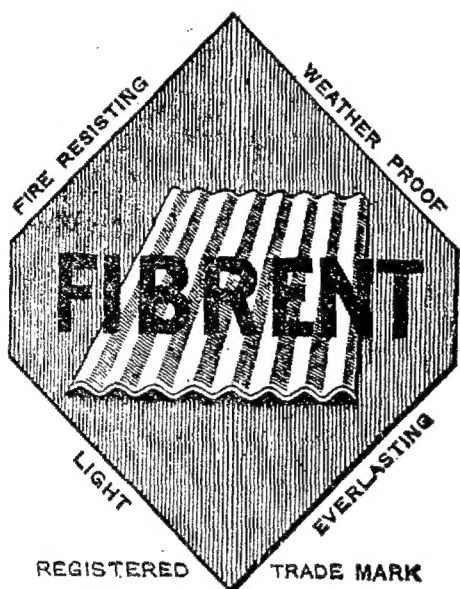
Regd TradeMark తప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిగిలి తప్పిచేందవని మా నిశ్చితాభిప్రాయము. (పతిదినము అడుగకయే
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబల నిదర్శనము.

ఇవి మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు
చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధ జ్వరములు, దుస్థలు, శీతలము,
అశీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుజ్వరము, కడుపునొప్పి పిల్లల పడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము
బలహీనత మొదలగువాటికి వైజ్ఞానికమునాదే పనిచేయును. స్త్రీలు. పసిపిల్లలు ముసలివారు మొదలగువారికి
అవ్యతసమానము. 250-300 మాత్రలు గర బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పోస్టుఖర్చు 0-4-0 6 జి. పోస్టుఖర్చు
తో సహా రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-8-0, 25 కి రూ 5-8-0. 594

భిషక్ రత్న పాశ్చాత్య మొకటాచల పండితులు, ప్రొవైటరు.

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

అస్పెస్టోస్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారుగేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్కిలి మేలైన అస్పెస్టోస్, బ్రిటిష్ పోర్టులాండు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి
ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకదారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

జలహీనము, నరముల బలహీనము.

రక్త హామి

Deschiens'syrup

శిశువులకు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, వియ్యతగిరియ్య, 30,000 వైద్యులుచిహ్నముగాను, చెప్పి, హామి
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిహ్నము.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174, Broadway Madras.

Printed and Published by K. Nageswara Rao, Editor, Andhrapatrika Power Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

No. 315.

దీక్షాపై న సువాసనగల ధబ్బు. పరిశుద్ధ
వైనివస్త వులు, శ్రేష్ఠ వైనివస్త వులు
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,

P. O. BOX 237

343

MADRAS.

మా న స్థాల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలగులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) సుఖమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి తెచ్చుకాకల
కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్ణము, అరుచి, ఆవులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శరన్ను,
శ్రేష్ఠ, అగులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాయును
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
ముగులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

హోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్ట్రు, కృష్ణాజిల్లా.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

స గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాభము, అంగ ఇం
కాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్ల
పేక తమామలు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయమచేయుట,
మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము
తేనె తలచేత మాట్లాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిల్పుట మొద
లగు విచిత్రములన్నవి. దీనిచే మేజిక చేయగలరు. వెల రూ 4
Mesmerised Talisman సంజవి దీనిధరించిన బోర్వర్యము
ఆరోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, అదృష్టమునిచ్చును
పని చేయరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేకమంధిక
మొప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 4-కి రూ. 12-కి రూ 9
5. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా